

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

GRUPY PRZEDSIĘBIORSTW W POLSCE W 2011 ROKU

ENTERPRISE GROUPS IN POLAND IN 2011

**Statistical
Information
and Elaborations**

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2013

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS – Departament Przedsiębiorstw
CSO – Enterprise Department

kierujący
supervisor

Aneta Płatek – zastępca dyrektora Departamentu
deputy director of the Department

zespół:
team

Danuta Cybula, Jacek Kotowski, Anna Piotrowska

Przetwarzanie danych
Data processing

Centrum Informatyki Statystycznej
Statistical Computing Centre

Okładka
Cover

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 2082-7873

Publikacja dostępna w Internecie
Publication available on the Internet

www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Przedstawiamy Państwu kolejną edycję publikacji, w której zaprezentowane zostały informacje na temat zjawiska organizowania się przedsiębiorstw w grupy oraz wyniki działalności grup przedsiębiorstw w Polsce w roku 2011.

Źródłem prezentowanych danych są wyniki rocznego badania grup przedsiębiorstw prowadzonego na formularzu GP *Sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw*. Wprowadzając powyższe badanie w Głównym Urzędzie Statystycznym, korzystano z metodologii dotychczas wypracowanej wspólnie przez Eurostat i OECD. Celem badania jest dostarczenie informacji o skali zjawiska organizowania się polskich przedsiębiorstw w grupy, kraju pochodzenia kapitału, różnorodności struktur grup przedsiębiorstw, ich wielkości, rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej oraz uzyskiwanych przez nie wynikach finansowych.

Publikacja składa się z trzech części poprzedzonych wprowadzeniem. Część pierwszą stanowią uwagi metodologiczne zawierające definicje wykorzystywanych w opracowaniu podstawowych pojęć dotyczących grup przedsiębiorstw, podstawy prawne funkcjonowania grup przedsiębiorstw oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy badania. W części drugiej zaprezentowano wyniki działalności grup przedsiębiorstw w Polsce w 2011 roku. Uzupełnieniem analiz są szczegółowe tablice zawarte w części trzeciej.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przedsiębiorstw

Aneta Platek

Warszawa, styczeń 2013 r.

PREFACE

We present the next edition of publication containing information on the phenomenon of enterprises' organising into groups, and the results of enterprise groups' activities in Poland in 2011.

The source of the presented data are the results of the annual survey concerning enterprise groups, prepared on the GP (EG) form – The statistical report for enterprise groups. The survey was introduced by the Central Statistical Office with the use of methodology developed jointly by Eurostat and OECD. It aims at providing information on the scale of the phenomenon among Polish enterprises concerning their organising into groups, the countries of origin of their capital, the diversity of enterprise groups structures, their sizes, the type of business activity conducted, and the financial results achieved by them.

The publication is composed of three parts preceded by a preface. Part one contains methodological notes with definitions of the basic terms concerning enterprise groups, the legal bases for the functioning of those groups, and the scope and content of the study. Part two presents the performance of enterprise groups in Poland in 2011. The analysis were supplemented with detailed tables included in part three.

*Deputy Director
of the Enterprise Department*

Aneta Platek

Warsaw, January 2013

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Przedmowa.....	3
<i>Preface</i>	
Wprowadzenie	7
<i>Introduction</i>	
Uwagi metodologiczne.....	8
<i>Methodological notes</i>	
Wyniki badania – synteza	26
<i>Results of the survey – synthesis</i>	
Podsumowanie	42
<i>Summary</i>	

TABLICE

TABLES

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Podstawowe dane o grupach przedsiębiorstw według typów grup w latach 2010-2011.....	1	44
<i>Basic information on enterprise groups by type of group in 2010-2011</i>		
Podmioty należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i kraju lokalizacji	2	45
<i>Entities belonging to enterprise groups by position in the group and country</i>		
Zagraniczne jednostki zależne od podmiotów polskich według lokalizacji na świecie i sekcji PKD	3	46
<i>Foreign affiliates dependent on domestic entities by region and NACE section</i>		
Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i sekcji PKD	4	47
<i>Domestic entities belonging to enterprise groups by position in the group and NACE section</i>		
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD	5	48
<i>Enterprise groups by type of group and NACE section</i>		
Pracujący w grupach przedsiębiorstw według klasy wielkości grupy i sekcji PKD	6	49
<i>Persons employed in enterprise groups by size class of group and NACE section</i>		
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i liczby pracujących (stan w dniu 31 XII)	7	50
<i>Enterprise groups by type of group and number of persons employed (as of 31 XII)</i>		
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego	8	51
<i>Enterprise groups by type of group and the value of share equity</i>		
Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według sekcji PKD grup przedsiębiorstw	9	52
<i>Selected data from consolidated balance sheets by NACE section of enterprise group</i>		
Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według typów grup przedsiębiorstw	10	54
<i>Selected data from consolidated balance sheets by type of enterprise group</i>		
Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według sekcji PKD grup przedsiębiorstw	11	55
<i>Selected data from consolidated profit and loss accounts by NACE section of enterprise group</i>		
Wskaźniki rentowności według sekcji PKD	12	56
<i>Profitability indicators by NACE section</i>		
Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według sekcji PKD	13	57
<i>Basic economic indicators by NACE section</i>		

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według typów grup przedsiębiorstw <i>Selected data from consolidated profit and loss accounts by type of enterprise group</i>	14	58
Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według typów grup przedsiębiorstw <i>Basic economic indicators by type of enterprise group</i>	15	58

WYKRESY *CHARTS*

	Numer <i>Number</i>	Strona <i>Page</i>
Grupy przedsiębiorstw według daty powstania..... <i>Enterprise groups by date of establishment</i>	1	29
Jednostki dominujące najwyższego szczebla zlokalizowane za granicą..... <i>Global group heads located abroad</i>	2	30
Jednostki bezpośrednio zależne od podmiotów polskich zlokalizowane za granicą..... <i>Foreign affiliates directly dependent on domestic entities</i>	3	30
Grupy przedsiębiorstw według sekcji PKD <i>Enterprise groups by type of group and NACE section</i>	4	31
Struktura grup przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD <i>Structure of enterprise groups by type of group and NACE section</i>	5	32
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego <i>Enterprise groups by type of group and the value of share equity</i>	6	33
Struktura grup przedsiębiorstw według wartości kapitału własnego <i>Structure of enterprise groups by the value of share equity</i>	7	34
Struktura własności kapitału podstawowego grup przedsiębiorstw <i>Structure of ownership of the share capital in enterprise groups</i>	8	34
Pracujący w grupach przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD..... <i>Persons employed in enterprise groups by type of group and NACE section</i>	9	36
Struktura grup przedsiębiorstw według klas wielkości i typów grup..... <i>Structure of enterprise groups by size class and type of group</i>	10	37
Wybrane dane ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup przedsiębiorstw <i>Selected data from consolidated financial statements of enterprise groups</i>	11	39
Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw <i>Financial results of enterprise groups</i>	12	40
Wskaźniki rentowności grup przedsiębiorstw <i>Profitability indicators of enterprise groups</i>	13	41

WPROWADZENIE

We współczesnej gospodarce obserwuje się nasilanie zjawiska powstania różnych form koncentracji przedsiębiorstw, w tym wiązania się przedsiębiorstw w grupy, zarówno w skali kraju jak i wymiarze międzynarodowym. Krajowe i międzynarodowe grupy przedsiębiorstw odgrywają coraz bardziej znaczącą rolę również w gospodarce polskiej.

Jedną z przyczyn powyższych tendencji jest konieczność radzenia sobie przez podmioty z rosnącą konkurencją na rynku. Uczestnictwo w grupie umożliwia bowiem przedsiębiorstwom redukcję kosztów, wdrożenie bardziej wydajnych metod produkcji, zwiększenie elastyczności reagowania na zmieniające się potrzeby rynku, lepsze wykorzystanie posiadanych zdolności produkcyjnych, wiedzy i innowacji technologicznych oraz bardziej efektywne poszukiwanie i zdobywanie rynków zbytu.

Zachowania przedsiębiorstw powiązanych w grupy mogą być odmienne od sposobu działania pozostałych podmiotów, co wynika z występowania wielostronnych powiązań i realizacji wspólnych w ramach danej grupy strategii i transakcji. Przy istnieniu tych powiązań, zmiana sytuacji w jednej jednostce wchodzącej w skład grupy wpływa na całą grupę. Z uwagi na to, dla oceny wyników działalności przedsiębiorstw powiązanych w grupy wskazane jest prowadzenie analizy również na poziomie całej grupy, a nie tylko poszczególnych jednostek wchodzących w jej skład.

Wraz z pogłębianiem się zjawiska globalizacji gospodarki, wzrasta zapotrzebowanie na informacje na temat skali, obszarów i efektów działalności prowadzonej przez grupy przedsiębiorstw, a także powiązań międzynarodowych podmiotów wchodzących w ich skład i wpływu działalności grup na gospodarki poszczególnych krajów oraz Unii Europejskiej. W związku z tym Eurostat podjął prace nad metodologią wyodrębniania grup przedsiębiorstw i sposobem uwzględniania ich działalności w statystyce przedsiębiorstw, przyjmując za podstawę zasady wypracowane przez OECD na potrzeby statystyki firm międzynarodowych i badania zjawiska globalizacji. Działania te prowadzone są na podstawie Rozporządzenia Parlamentu i Rady Unii Europejskiej Nr 177/2008 obligującego kraje członkowskie do wprowadzenia grup przedsiębiorstw do rejestrów statystycznych wraz ze zmiennymi je opisującymi oraz wymiany informacji na ich temat między poszczególnymi krajami a Eurostatem.

Badanie grup przedsiębiorstw podjęte przez GUS dostarcza informacji na temat działalności grup przedsiębiorstw w kraju, ich powiązań ponadnarodowych oraz skali tego zjawiska. Wyniki badania mogą być wykorzystywane przez instytucje rządowe kształtujące

politykę gospodarczą kraju. Zawarte w publikacji dane mogą też stanowić źródło informacji dla przedsiębiorców i organizacji ich zrzeszających, samorządów gospodarczych, analityków i naukowców oraz instytucji zainteresowanych problematyką grup przedsiębiorstw i ich wpływem na polską gospodarkę.

UWAGI METODOLOGICZNE

1. Definicje pojęć stosowanych w badaniach grup przedsiębiorstw

Grupę przedsiębiorstw tworzą przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależne gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli i/lub własności. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi. Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy. Nie zawsze jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć związki kapitałowe, lecz istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania.

W danym momencie przedsiębiorstwo może należeć tylko do jednej grupy. Grupy przedsiębiorstw mogą składać się jedynie z całych przedsiębiorstw, a nie ich części.

Grupa przedsiębiorstw tworzy całość gospodarczą, upoważnioną do podejmowania decyzji w imieniu jednostek, które obejmuje. Może mieć ona więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, szczególnie w zakresie strategii, produkcji, sprzedaży, podatków, polityki finansowej, a także jednoczyć niektóre aspekty zarządzania finansami i podatkami.

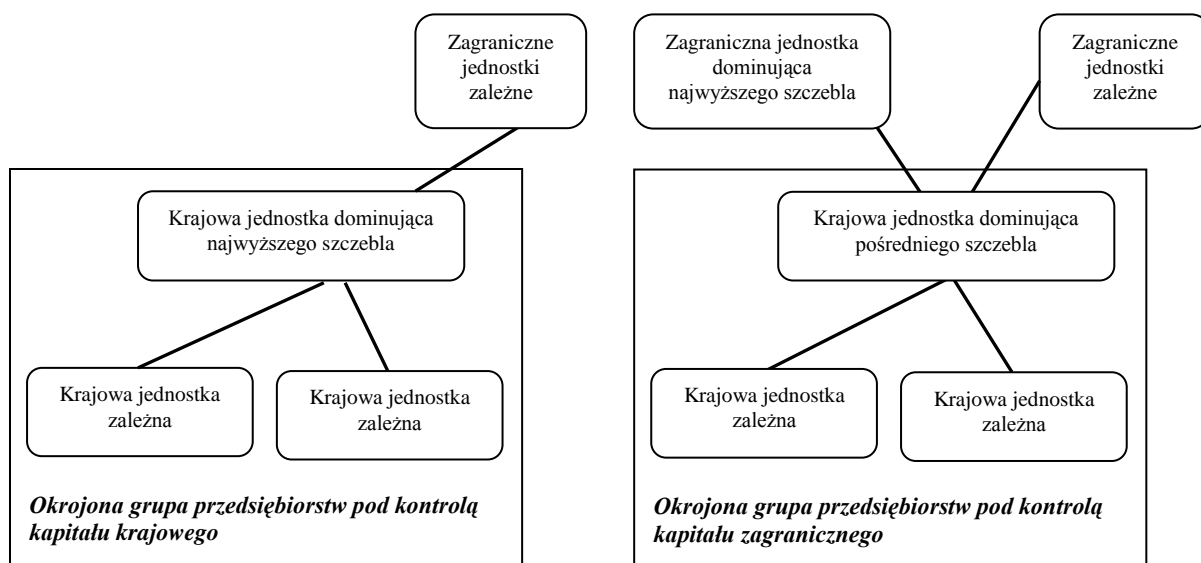
Wyróżnia się następujące typy grup przedsiębiorstw:

- **krajowa grupa przedsiębiorstw** to grupa składająca się wyłącznie z przedsiębiorstw (zarówno jednostek dominujących, jak i zależnych) mających siedzibę na terenie tego samego kraju,
- **międzynarodowa (wielonarodowa) grupa przedsiębiorstw** to grupa składająca się z co najmniej dwóch przedsiębiorstw mających siedziby w różnych krajach,
- **okrojona (niepełna) grupa przedsiębiorstw** to część grupy międzynarodowej zlokalizowana w tym samym kraju.

Grupa okrojona pod kontrolą kapitału zagranicznego oznacza tę część grupy międzynarodowej, zlokalizowaną w jednym kraju, na czele której stoi krajowa jednostka dominująca pośredniego szczebla, będąca jednocześnie zależną od podmiotu zagranicznego.

Grupa okrojona pod kontrolą kapitału krajowego oznacza grupę, dla której jednostką dominującą najwyższego szczebla jest podmiot krajowy, a poza granicami kraju zlokalizowane są tylko jednostki zależne.

Przykłady okrojonych grup przedsiębiorstw w ramach struktur grup międzynarodowych:

Jednostka dominująca to jednostka sprawująca kontrolę nad pozostałymi jednostkami wchodzącymi w skład grupy – jednostkami zależnymi.

Jednostka dominująca najwyższego szczebla (głowa grupy) to jednostka dominująca, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę. Pojęcie jednostki dominującej najwyższego szczebla odnosi się zawsze do jednostki najwyżej usytuowanej w łańcuchu powiązań kontrolnych.

Jednostka dominująca pośredniego szczebla to jednostka stojąca na czele grupy okrojonej i jednocześnie zależna od jednostki dominującej najwyższego szczebla.

Kontrola oznacza możliwość decydowania o wspólnej strategii organizacji, wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorstwo uprawnień, które osobno albo łącznie umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na inne przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa.

Zgodnie z przyjętą metodologią, wyodrębnienie grupy i określenie jej struktury dokonywane jest na podstawie powiązań w zakresie kontroli. W celu identyfikacji tych powiązań stosuje się cztery kryteria operacyjne:

1. jednostka prawna bezpośrednio posiada ponad 50% głosów w innej jednostce prawnej (**kontrola bezpośrednia**),
2. jednostka prawna posiada ponad 50% głosów w innej jednostce prawnej poprzez jednostki zależne (**kontrola pośrednia**),
3. jednostka prawna obejmuje pełną konsolidację sprawozdania finansowe innej jednostki prawnej, a żadna inna jednostka prawna nie obejmuje konsolidacją tej samej jednostki (**kontrola poprzez pełną konsolidację**).
4. jednostka prawna kontroluje inną jednostkę prawną (jedną lub więcej), nawet jeśli posiada mniej niż 50% jej/ich siły głosu (**kontrola mniejszościowa**), lecz żadna inna jednostka prawna nie posiada większej siły głosów.

2. Regulacje prawne dotyczące tworzenia i funkcjonowania grup przedsiębiorstw w Polsce

W statystyce europejskiej grupę przedsiębiorstw jako jednostkę obserwacji statystycznej określa Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 696/93. Rozporządzenie definiuje grupę przedsiębiorstw jako „stowarzyszenie przedsiębiorstw, powiązanych między sobą więzami prawnymi-finansowymi. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, w szczególności w odniesieniu do polityki produkcji, sprzedaży i zysków. Może ona jednoczyć niektóre aspekty zarządzania finansami i podatkami. Stanowi jednostkę gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, w szczególności dotyczących jednostek, które obejmuje”.

W polskim prawie gospodarczym nie ma jednej, kompleksowej regulacji dotyczącej trybu powstawania i zasad funkcjonowania grup przedsiębiorstw. Istnieją jedynie ogólne ramy prawne dotyczące ich tworzenia i działania – zawierają je poniżej wyszczególnione akty prawne.

Kodeks spółek handlowych – ustawa z dnia 15 września 2000 r. (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.) definiuje spółkę dominującą jako spółkę:

- dysponującą bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu bądź w zarządzie innej spółki kapitałowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, lub

- uprawnioną do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, lub
- uprawnioną do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej innej spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, lub
- której więcej niż połowa członków zarządu jest jednocześnie członkami zarządu innej spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, lub
- wywiera decydujący wpływ na działalność spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej.

Ustawa nakłada na spółkę dominującą obowiązek zawiadomienia spółki zależnej o powstaniu stosunku dominacji w określonym ustawą terminie od powstania tego stosunku.

Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223) oraz **Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych** z dnia 25 września 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 169, poz. 1327) nakładają obowiązek i szczegółowe zasady sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych przez grupy kapitałowe. Zgodnie z ustawą rachunkowość grupy kapitałowej prowadzi jednostka dominująca. Skonsolidowane sprawozdania finansowe zawierają informacje zestawione w taki sposób, jakby grupa kapitałowa była pojedynczą jednostką gospodarczą. Ustawa o rachunkowości definiuje ponadto pojęcia grupy kapitałowej, jednostek powiązanych, dominujących, zależnych, współzależnych i stowarzyszonych.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) precyzuje problemy związane z tworzeniem grup kapitałowych, w kontekście zakazu praktyk ograniczających konkurencję, tj. zasady koncentracji i sposobów przeciwdziałania uzyskiwaniu pozycji monopolistycznej lub dominującej na rynku. Ustawa definiuje również pojęcie kontroli jako wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorcę uprawnień, które umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców. W rozumieniu ustawodawcy grupę kapitałową stanowią wszyscy przedsiębiorcy, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r. (Dz. U. z 1992 r. Nr 21, poz. 86 z późn. zm.) zawiera regulacje dotyczące tworzenia podatkowej grupy kapitałowej. Zgodnie z Ustawą podatkową grupę kapitałową mogą tworzyć wyłącznie spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, mające siedzibę na terytorium Polski i spełniające określone warunki.

3. Cel i zakres podmiotowy badania

Celem badania jest ocena skali zjawiska organizowania się w Polsce przedsiębiorstw w grupy, identyfikacja różnorodności struktur grup, rozpoznanie w ich ramach ponadnarodowych powiązań, a także dostarczenie podstawowych informacji na temat rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej w ramach grupy, wielkości grup, posiadanych przez nie aktywów, kraju pochodzenia kapitału oraz uzyskiwanych wyników finansowych.

Badanie grup przedsiębiorstw działających w Polsce prowadzone jest od 2008 r. (począwszy od danych za 2007 r.) z częstotliwością roczną na formularzu GP – *Sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw*. Sprawozdanie kierowane jest do podmiotów, które wchodzi w skład grup przedsiębiorstw, zorganizowanych w formie spółek handlowych (osobowych i kapitałowych), spółdzielni, oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, których przeważający rodzaj działalności jest zaklasyfikowany według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji:

- A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (wyłącznie rybactwo),
- B – górnictwo i wydobywanie,
- C – przetwórstwo przemysłowe,
- D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę,
- E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja,
- F – budownictwo,
- G – handel; naprawa pojazdów samochodowych,
- H – transport i gospodarka magazynowa,
- I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- J – informacja i komunikacja,
- L – obsługa rynku nieruchomości,
- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- N – administrowanie i działalność wspierająca,
- P – edukacja (z wyłączeniem szkół wyższych),
- Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej),
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną),
- S – pozostała działalność usługowa (z wyłączeniem organizacji członkowskich).

Badaniem objęte są wszystkie podmioty, które w roku poprzedzającym rok badania wykazały przynależność do grupy, zarówno w badaniu grup przedsiębiorstw prowadzonym na formularzu GP, jak i w innych badaniach: KZ – roczne sprawozdanie statystyczne dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, KZZ – sprawozdanie podmiotów posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady, a także podmioty, które zidentyfikowane zostały na podstawie innych źródeł.

Zebrane informacje pozwalają ustalić łańcuch powiązań w zakresie kontroli i wyłonić na tej podstawie grupy przedsiębiorstw tworzące zbiorowość objętą obserwacją i analizą wyników.

4. Zakres przedmiotowy badania

Zakres tematyczny badania grup przedsiębiorstw jest dostosowany do informacji, które mogą być dostarczane przez jednostki dominujące i zależne.

1. Od wszystkich podmiotów, które w końcu 2011 r. należały do grup przedsiębiorstw, pozyskiwane są m.in. dane na temat:
 - pozycji danego przedsiębiorstwa w łańcuchu kontroli w grupie: podmioty powiązane określają swoją pozycję w grupie jako jednostki dominujące najwyższego szczebla, dominujące pośredniego szczebla lub zależne;
 - nazwy grupy;
 - przeważającego rodzaju działalności gospodarczej grupy według klasyfikacji PKD 2007.
2. Na podstawie informacji pozyskiwanych od podmiotów pełniących rolę jednostek dominujących lub dominujących pośredniego szczebla w grupie opracowywane są m.in. dane o:
 - dacie powstania grupy;
 - wartości kapitału podstawowego grupy i jego strukturę własnościową;
 - wartości kapitału własnego grupy i udział w nim jednostki dominującej;
 - liczbie pracujących w grupie, obejmującą osoby pracujące w grupie krajowej lub okrojonej;
 - podlegających im jednostkach zależnych, w tym m.in. informacje o objęciu spółki konsolidacją sprawozdań finansowych, datę przystąpienia do grupy oraz udział jednostki dominującej w kapitale zakładowym spółki zależnej;
 - zależności od innej jednostki krajowej lub zagranicznej;
 - konsolidacji wyników finansowych przedsiębiorstw powiązanych.

Jednostki dominujące, które konsolidują wyniki finansowe grup przedsiębiorstw, przekazują dodatkowo wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów oraz rachunków zysków i strat, m.in. przychody, koszty, zyski, wartość kapitału.

3. Od jednostek zależnych pozyskiwane są informacje w zakresie:

- danych dotyczących jednostki sprawującej bezpośrednią kontrolę nad jednostką sprawozdawczą i jednostki dominującej najwyższego szczebla w grupie;
- udziału jednostki dominującej w kapitale podstawowym jednostki zależnej;
- udziałów posiadanych w innych podmiotach wchodzących w skład grupy.

5. Podstawowe pojęcia i wskaźniki ekonomiczne stosowane w publikacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe to sprawozdanie finansowe sporządzone dla grupy przedsiębiorstw, obejmujące dane jednostki dominującej i jednostek od niej zależnych wszystkich szczebli, zestawione w taki sposób, jakby grupa stanowiła jedną jednostkę.

Aktywa stanowią powstały w wyniku dokonanych w przeszłości operacji zbiór przydatnych gospodarczo, kontrolowanych przez jednostkę składników majątkowych (zasobów), o wiarygodnie ustalonej wartości, które według oczekiwań przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne. Aktywa bilansu dzielą się na aktywa trwałe i aktywa obrotowe.

Aktywa trwałe składają się z wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych, należności długoterminowych, inwestycji długoterminowych oraz długoterminowych rozliczeń międzyokresowych.

Aktywa obrotowe obejmują zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Pasywa obejmują kapitały (fundusze) własne oraz zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.

Kapitały (fundusze) własne wykazywane według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmują: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Kapitał podstawowy to rzeczywisty wkład właściciela lub współwłaściciela, wniesiony na uruchomienie jednostki gospodarczej z chwilą jej założenia, ewentualnie później podwyższony.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania są wynikającym z przyszłych zdarzeń obowiązkiem wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które powodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Obejmują rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

Przychody operacyjne ogółem obejmują:

- a) **przychody netto ze sprzedaży** w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę **produktów** (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami,
- b) **przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów**, tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów wytworzonych przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych;
- c) **pozostałe przychody operacyjne** to przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa.

Koszty operacyjne ogółem obejmują:

- a) **koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów** związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem (koszty działalności operacyjnej) pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- b) **pozostałe koszty operacyjne**, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym

i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe.

Wynik finansowy z działalności operacyjnej to różnica między przychodami operacyjnymi ogółem a kosztami operacyjnymi ogółem.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik z działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia, w tym podatek dochodowy.

Wskaźnik rentowności aktywów (ROA) jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów ogółem.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości kapitału (funduszu) własnego.

Wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS) jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości przychodów netto ze sprzedaży.

Wskaźnik rentowności inwestycji (ROI) jest to relacja wyniku finansowego z działalności operacyjnej do aktywów ogółem.

Wskaźnik produktywności aktywów ogółem jest to relacja przychodów netto ze sprzedaży do wartości aktywów ogółem.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia jest to relacja wartości zobowiązań ogółem do aktywów (pasywów) ogółem.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego jest to relacja wartości zobowiązań ogółem do kapitału (funduszu) własnego.

Do **pracujących** zaliczono:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego,
- pracodawców i pracujących na własny rachunek,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów,
- członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

W związku z elektronicznym naliczaniem tablic, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

INTRODUCTION

In today's economy there is observed an intensification of the phenomenon of creating various forms of concentration of enterprises on national as well as international level, among others linking enterprises into groups. National and multinational enterprise groups play an increasing role also in the Polish economy.

One of the reasons for the above mentioned tendency is the necessity for enterprises to manage growing competition on the market. Membership in a group allows enterprises to reduce costs, implement more effective production methods, enhance flexibility of responses to the changing needs of the market, better utilize their production capabilities, knowledge and technological innovations, and more effectively search and enter new markets.

The behaviour of enterprises linked into groups can differ from other entities present on the market, which results from the existence of multilateral relations and the implementation of a joint strategy and transaction, common within a given group. If relations of this kind are present, a change in the situation of one member affects the whole group. Hence, in order to assess the results of activities of enterprises acting in groups, it is advised to perform an analysis also on the level of an entire group, and not only with regard to its individual member units.

The deepening globalization of economy is accompanied by the rise in demand for information on the scale, areas, and results of activity conducted by enterprise groups, the international links between enterprises being parts of groups as well as the impact of the activity of enterprise groups on the economies of particular countries and the European Union. Eurostat has commenced work on a methodology of delineation of enterprise groups and the manner of including their activities in business statistics, on the basis of the methodology prepared by OECD for the purpose of statistics of international companies and research on globalization. This work is being carried out in accordance with the Regulation of the Parliament and Council of the European Union No. 177/2008 which obliges EU-member states to include in their statistical registers enterprise groups and their characterizing variables, and to exchange information on them with other countries and Eurostat.

The survey on enterprise groups undertaken by the Central Statistical Office provides information on the activities of enterprise groups in the country, their transnational relations, and the scale of this phenomenon. The results of this survey can be utilized by government institutions responsible for the country's economic policy. The data included in the publication can also be a source of information for entrepreneurs and organizations in which they are

associated, economic local governments, analysts, scientists, and institutions interested in the issues of enterprise groups as well as their influence on the Polish economy.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Definitions of terms used in the survey of enterprise groups

*An **enterprise group** is composed of enterprises that are independent in legal terms, but rely on each other economically due to the control and/or ownership links between them. Within a group some links between a dominant entity (parent) and its subsidiaries are distinguished. An enterprise group can be set up as a result of given legal relations or a decisive influence of one enterprise on the activities of another one, also as a consequence of entering into an agreement. Capital relations should not always be the main criterion for the existence of a group – rather a common centre of economic decisions determining the action strategy.*

At a given moment, an enterprise can belong only to one group. Enterprise groups may consist only of complete enterprises, not parts of them.

An enterprise group constitutes an economic entity as a whole which is empowered to make choices on behalf of its constituent enterprises. It can have more than one decision-making centre, especially for the strategy, production, sales, taxation, and financial policy, but also centralise certain aspects of financial management and taxation.

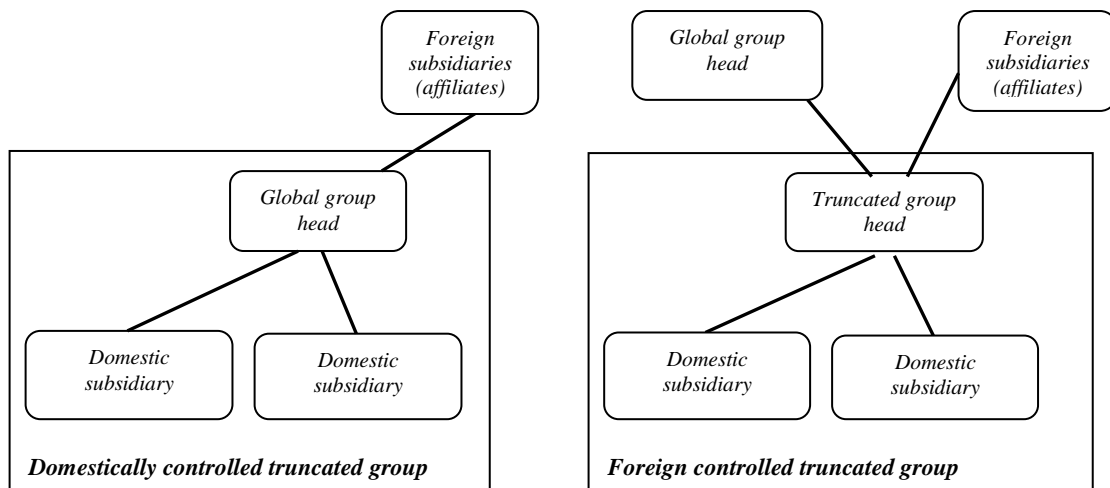
The following types of enterprises groups are distinguished:

- **all-resident enterprise group** composed only of enterprises (both group head and subsidiaries) that are all resident in the same country,*
- **multinational enterprise group** composed of at least two enterprises located in different countries,*
- **truncated enterprise group** as a part of a multinational group, located in the same country.*

***Foreign controlled truncated group** is a part of a multinational group where head of truncated group is a domestic entity which at the same time is dependent on a foreign entity.*

***Domestically controlled truncated group** is a part of a multinational group where the global group head is a domestic entity and subsidiaries are located abroad.*

Examples of truncated enterprise groups with the structures of multinational groups:

*The **global group head** is a parent legal unit, which is not controlled either directly or indirectly by any other legal unit. The global group head is the group head of the multinational enterprise group, the **truncated group head** is on the top of the truncated national part of the multinational enterprise group.*

***Control** defines the ability to determine a joint organization strategy, and involves all forms of direct or indirect deriving rights by an enterprise, that, individually or altogether, allow to exercise dominant influence over one or set of enterprises.*

In accordance with the assumed methodology, delineation of a group and determining its structure is carried out on the basis of control links. In order to identify these links, four operational criteria are applied:

- *a legal unit directly owns more than 50% of the voting rights of another legal unit (**direct control**),*
- *a legal unit indirectly owns more than 50% of voting rights of another legal unit, through subsidiaries (**indirect control**),*
- *a legal unit fully consolidates the accounts of another legal unit and no other legal unit consolidates the same legal unit (**control by virtue of full consolidation**).*
- *a legal unit controls one or a set of legal unit, even though it owns less or 50% of its voting rights (**effective minority control**) and no other legal unit owns more.*

2. Legal regulations concerning the creation and functioning of enterprise groups in Poland

In the European statistics, “enterprise group” as a unit of statistical observation has been specified by Council Regulation (EEC) No. 696/93. It defines an enterprise group

as “an association of enterprises bound together by legal and/or financial links. A group of enterprises can have more than one decision-making centre, especially for policy on production, sales and profits. It may centralise certain aspects of financial management and taxation. It constitutes an economic entity which is empowered to make choices, particularly concerning the units which it comprises”.

In the Polish economic legislation there is no one, comprehensive regulation on the mode of establishing and the principles of functioning of enterprise groups. However, their creation and functioning is governed only by certain legal framework, set out in the following legal acts.

Commercial Companies Code – Act of 15 September 2000 (Journal of Laws No. 94, item 1037 as amended) which defines a dominant company as a company which:

- it controls, indirectly or directly, a majority of the votes at a shareholder meeting, general meeting, or in the management board of another dependant capital company, or at a general meeting of a dependant cooperative, or
- is entitled to appoint or dismiss the majority of members of the management board of another dependant capital company or a dependant cooperative, or
- is entitled to appoint and dismiss the majority of members of the supervisory board of another dependant capital company or a dependant cooperative, or
- more than half of the management board members is simultaneously the members of the management board of another dependant capital company or a dependant cooperative, or
- exerts a decisive influence on the activity of a dependant capital company or a dependant cooperative.

The act imposes on the dominant company the obligation to notify the dependant company on the occurrence of a relationship of domination by the date of the establishment of the relationship specified by the Act.

The Accounting Act of 29 September 1994 (uniform text, Journal of Laws of 2009 No. 152, item 1223) and the **Regulation of the Minister of Finances on the detailed rules for preparing of consolidated financial statements of capital groups by entities other than banks, and insurers** of 25 September 2009 (Journal Laws of 2009 No. 169, item 1327), impose the obligation and detailed rules of preparing of consolidated financial statements by corporate groups. According to the legislature, the accounting of a corporate group is to be carried out by the dominant unit. Information in consolidated financial reports is compiled as if the corporate group was a single economic unit. Moreover, the Accounting Act includes

definitions of a capital group, related entities, parent company, subsidiaries, co-subsidiaries, and associated entities.

***Act on the competition and consumers protection** of 16 February 2007 (Journal of Laws of 2007 No. 50, item 331 as amended) specifies the problems connected with the creation of corporate groups, in the context of the ban on practices limiting competition, i.e. the principles of concentration and the methods of counteracting the acquisition of monopolistic or dominant market position. The Act also defines the term of control as any form of direct or indirect acquisition of rights by the enterprise which allow for exerting a decisive influence upon another enterprise or other enterprises. According to the legislator, a capital group is comprised of all enterprises, which act under the direct or indirect supervision of one enterprise.*

***Act on Corporate Income Tax** of 15 February 1992 (consolidated text, Journal of Laws of 2000 No. 54, item 654 as amended) includes regulations pertaining to the creation of a tax corporate group. Pursuant to the Act, a tax corporate group can be formed only by limited liability companies or joint stock companies, based in Poland and meeting specific criteria.*

3. The aim and the subject scope of the survey

The aim of the survey is to assess the scale of the phenomenon of establishing enterprise groups in Poland, identify the diversity of the groups' structures, distinguish transnational relations within their frameworks, and provide basic information on the kind of business activities conducted within the group, the size of groups, their assets, the capital's country of origin and financial results obtained.

The survey on enterprise groups in Poland has been conducted since 2008 (starting with data of 2007) with annual frequency, on a GP form – A statistical report for enterprise groups. The report is addressed to entities which belong to enterprise groups organised in the form of commercial companies (partnerships and corporations), cooperatives, branches of foreign enterprises, whose main kind of economic activity is included in the Polish Classification of Activities 2007 (NACE Rev. 2) in sections:

- A – agriculture, forestry and fishing (only fishing),*
- B – mining and quarrying,*
- C – manufacturing,*
- D – electricity, gas, steam, and air conditioning supply,*
- E – water supply; sewage and waste management and remediation activities,*
- F – construction,*

- G – wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles,*
- H – transportation and storage,*
- I – accommodation and food service activities,*
- J – information and communication,*
- L – real estate activities,*
- M – professional, scientific and technical activities,*
- N – administrative and support service activities,*
- P – education (excluding higher education institutions),*
- Q – human health and social work activities (excluding independent public healthcare facilities),*
- R – arts, entertainment and recreation (excluding cultural institutions with legal personality),*
- S – other service activities (excluding membership organisations).*

The survey includes all entities which in the previous reporting year acknowledged their membership in a group, both in the survey on enterprise groups using the GP form, and in other surveys: KZ – an annual statistical report for entities with foreign capital, KZZ – a report of entities which have their shares, branches, or plants abroad, but also identified based on other sources.

The collected information enables to establish the chain of relations with regard to control and, on this basis, to select enterprise groups creating a set taken under observation and analysis of results.

4. The content of the survey

The thematic scope of the survey on enterprise groups is adapted to information that dominant units and subsidiaries are able to provide.

- 1. Data prepared on the basis of information acquired from all entities which, at the end of 2011, were members of enterprise groups, including:*
 - the position of a given enterprise in the control chain within a group: related units define their position in the group as group heads or truncated group heads or subsidiary units;*
 - the name of the group;*
 - the main kind of economic activity of the group according to the Polish Classification of Activities 2007.*
- 2. The data prepared on the basis of information acquired from enterprises fulfilling the role of group heads or truncated group heads within a group, including:*

- *the date of establishment of the enterprise group;*
- *the value of the group's share capital and its ownership structure;*
- *the value of the group's share equity and the share of the dominant unit in this capital;*
- *the number of persons employed within the group, including employees in the all-resident or the truncated group;*
- *data on their subsidiaries, including, inter alia, information on implemented consolidation of financial statements in the company, the date of joining the group, and the share of the dominant unit in the share capital of the subsidiary;*
- *information on the dependence from another domestic or foreign entity;*
- *information on the consolidation of financial results of related companies.*

Dominant units, which consolidate financial results of enterprise groups, additionally provide selected data from consolidated balance sheets and profit and loss accounts, inter alia, on income, costs, profits, equity value.

3. Information from subsidiaries:

- *data on the unit directly controlling the reporting unit and the global group head;*
- *the share of the dominant unit in the share capital of the subsidiary;*
- *information on shares held in other units within the group.*

5. Basic terms and economic indicators used in the publication

Consolidated financial statement *is a financial statement of enterprise group which includes data of the parent company and its subsidiaries at all levels, compiled in such a manner as if the capital group was one entity.*

Assets *comprise the resulting from the conducted in the past operations total set of elements of property (economic resources), economically useful and controlled by an entity, with reliably established value, that are expected to bring some economic advantages in the future. The balance sheet assets divide into the fixed assets and current assets.*

Total fixed assets *comprise of intangible fixed assets, tangible fixed assets, long-term receivables, long-term investments and long-term inter-period settlements.*

Current assets *cover stocks, short-term receivables, short-term investments and short-term inter-period settlements.*

Total equity and liabilities *cover equity (fund) and liabilities and provisions for liabilities.*

Share equity (fund), *as indicated according to the rules defined by law, regulations of statute or contract on establishing the entity, cover: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stocks), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation,*

other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Share capital *is the actual contribution of an owner and co-owner, made to start an economic entity on its registration. This may be increased at later time.*

Liabilities and provisions for liabilities *are obligations resulting from past events entailing the provision of a consideration whose value has been determined in a reliable manner, which involve the use of an entity current or future assets. Cover provisions for liabilities, long-term liabilities, short-term liabilities and inter-period settlements (deferred and accrued expenses).*

Total operating revenues *cover:*

- a) **net revenues from the domestic sale and export sale products** *manufactured by an entity (finished goods, semi-finished products and services), as well as packages, equipment and outside services, if they are invoiced to the receivers along with products;*
- b) **net revenues from the sale of goods and materials**, *i.e. purchased for re-sale in the unaltered form the tangible current assets and products manufactured by an entity, if they are sold within the chain of own stores next to the products of outside manufacture. Revenues from the sale of products, goods and materials designated for export cover intra-community delivery to the member states of the European Union and export outside the European Union;*
- c) **other operating revenues**, *i.e. revenues related indirectly to the operational activity of an entity, in particular: profit from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, fixed assets under construction, intangible assets, investments in the real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of the fixed assets or investments in the real estate and rights.*

Total operating costs *cover:*

- a) **cost of the sale of products, goods and materials** *related to the basic operating activity, including the value of sold goods and materials and total costs (total operating cost) decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- b) **other operating costs**, *i.e. costs related indirectly to the operational activity of the entity, and in particular: loss on the sale of the non-financial fixed assets and fixed assets under construction, depreciation of leased or rented fixed assets and fixed assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of permanent loss of value),*

penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, provisions made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transactions in progress), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or total fixed assets received free of charge;

Financial result on operating activity is a difference between total operating revenues and total operating costs.

Gross financial result (loss or profit) is the financial result on economic activity, adjusted by the result of extraordinary events.

Net financial result (loss or profit) is the gross financial result decreased by the obligatory encumbrances, of which income tax.

Return on assets (ROA) is the relation of the net financial result to the value of the total assets.

Return on equity (ROE) is the relation of the net financial result to the value of the share equity (fund).

Return on sales (ROS) is the relation of the net financial result to the value of the net revenues from the sale.

Return on investment (ROI) is the relation of financial result on economic activity to the total assets.

Total assets turnover is the relation of the net revenues from the sale to the value of the total assets.

Debt ratio is the relation of the value of the total liabilities to the total assets (or total equity and liabilities).

Debt equity ratio is the relation of the value of total liabilities to the share equity (fund).

Persons employed include:

- paid employees hired on the basis of a labour contract or service relation,
- employers and own-account workers,
- persons engaged in outworks,
- agents,
- members of agricultural production co-operatives.

Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from amount given in the item “total”

WYNIKI BADANIA – SYNTEZA

1. Podmioty działające w grupach przedsiębiorstw na tle ogółu przedsiębiorstw niefinansowych

Podmioty należące do grup przedsiębiorstw odgrywają znaczącą rolę w polskiej gospodarce oraz wywierają istotny wpływ na efekty działalności ogółu przedsiębiorstw. Oceniając skalę tego zjawiska i jego znaczenie w poszczególnych obszarach aktywności gospodarczej, należy uwzględniać nie tyle liczebność jednostek powiązanych w grupy przedsiębiorstw, ale przede wszystkim osiągnięte przez nie przychody i wyniki finansowe, a także liczbę pracujących w nich osób w stosunku do ogółu przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane dla podmiotów należących do grup przedsiębiorstw zidentyfikowanych w badaniu grup przedsiębiorstw w odniesieniu do ogółu przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność w roku 2011. W analizie wykorzystano informacje pozyskiwane w rocznych badaniach przedsiębiorstw niefinansowych. Z uwagi na odmienne zakresy podmiotowe obu badań, dane prezentowane w tym rozdziale dla podmiotów powiązanych ograniczono do tej części zbiorowości, która jest obejmowana obu badaniami.

Podmioty, które należały do grup i jednocześnie były objęte rocznymi badaniami przedsiębiorstw niefinansowych tworzyły w 2011 r. ponad $\frac{1}{4}$ miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych. Ponadto, mimo niewielkiego udziału (0,6%) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych, na podmioty zorganizowane w grupy przypadało ponad 50% przychodów ogółem, a ich udział w uzyskanym wyniku finansowym brutto osiągnął blisko 40%.

Działalność podmiotów należących do grup koncentrowała się głównie w obszarach związanych z wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwem i wydobywaniem, gdzie pod względem liczby podmiotów stanowiły one odpowiednio: 9,8% i 4,6%. W obszarach tych miały one przeważający udział w ogólnej liczbie pracujących w przedsiębiorstwach niefinansowych (odpowiednio: 84,9% i 85,7%), a także odgrywały dominującą rolę w generowaniu przychodów ogółem (odpowiednio: 96,0% i 89,7% przychodów wszystkich podmiotów należących do grup) i wyników finansowych brutto (odpowiednio: 97,8% i 94,7%).

Tabl. 1. Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw na tle ogółu przedsiębiorstw niefinansowych w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem przedsiębiorstwa niefinansowe*)	W tym podmioty należące do grup	
		w liczbach bezwzględnych	% udział w przedsiębiorstwach niefinansowych ogółem
Liczba podmiotów	1 784 603	10 523	0,6
w tym: górnictwo i wydobywanie	2013	93	4,6
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę	2506	245	9,8
Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII)	9 028 536	2 527 762	28,0
w tym: górnictwo i wydobywanie	175 459	150 409	85,7
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę	154 038	130 830	84,9
Przychody ogółem w mln zł	3 666 384,7	1 953 284,1	53,3
w tym: górnictwo i wydobywanie	70 184,7	62 978,8	89,7
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę	200 318,7	192 225,9	96,0
Wynik finansowy brutto w mln zł	240 911,6	95 640,8	39,7
w tym: górnictwo i wydobywanie	19 174,3	18 157,7	94,7
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę	21 484,1	21 002,4	97,8

*) Dane dotyczą wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność gospodarczą w 2011 r. (bez zakwalifikowanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, działalność finansowa i ubezpieczeniowa, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne).

2. Podmioty należące do grup przedsiębiorstw

Badaniem grup przedsiębiorstw za 2011 r. realizowanym na formularzu *GP sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw* objęto 15 726 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Polski. Przynależność do grup przedsiębiorstw potwierdziły 14 234 (90,5%) podmioty. Na podstawie informacji zebranych w badaniu zidentyfikowano 16 696 przedsiębiorstw krajowych działających w grupach, 4 071 jednostek zagranicznych kontrolujących podmioty polskie oraz 1 600 jednostek zależnych od podmiotów polskich a zlokalizowanych za granicą.

W badanej zbiorowości 16 696 podmiotów krajowych największy odsetek (43,9%) stanowiły przedsiębiorstwa najmniejsze, tj. o liczbie pracujących do 9 osób. Udział podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wyniósł 22,9%, od 50 do 249 osób – 21,7%, a 11,5% stanowiły podmioty, w których liczba pracujących wynosiła 250 i więcej osób.

Wśród krajowych podmiotów należących do grup przedsiębiorstw 83,7% stanowiły podmioty zależne od innych jednostek wchodzących w skład grupy (krajowych i zagranicznych), 7,8% – jednostki dominujące najwyższego szczebla, 8,4% – jednostki dominujące szczebla pośredniego, tj. pełniące w grupie rolę jednostki dominującej dla jednych podmiotów, a jednocześnie zależnej od innego podmiotu.

Ze względu na przeważający rodzaj działalności (według PKD 2007) prowadzonej przez przedsiębiorstwa krajowe działające w grupach, największą zbiorowość (24,4%) stanowiły podmioty związane z handlem i naprawą pojazdów samochodowych oraz przetwórstwem przemysłowym (23,3%), a w następnej kolejności – prowadzące działalność w zakresie budownictwa (10,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (9,2%) oraz obsługi rynku nieruchomości (8,8%).

Pozyskane w badaniu dane o powiązaniach jednostek pozwoliły na wyodrębnienie 1 951 grup, w których jednostki dominujące najwyższego lub pośredniego szczebla miały siedzibę na terenie Polski. W skład wyłonionych grup wchodziło 8 837 podmiotów krajowych (jednostek dominujących i zależnych) oraz 1 600 przedsiębiorstw zlokalizowanych za granicą i zależnych od podmiotów polskich. Tak wyłonią zbiorowość poddano dalszej analizie.

Tabl. 2. Podmioty należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie

Wyszczególnienie	Ogółem	Według pozycji w grupie			Bezpośrednio zależne od jednostek zagranicznych
		dominujące		zależne	
		najwyższego szczebla	pośredniego szczebla		
Krajowe	16 696	1 303	1 417	6 610	7 366
w tym powiązane w grupy	8 837	1 170	1 366	6 301	x
Zagraniczne	5 671	2 048	2 023	1 600	x
w tym powiązane w grupy	639	.	1 600	x

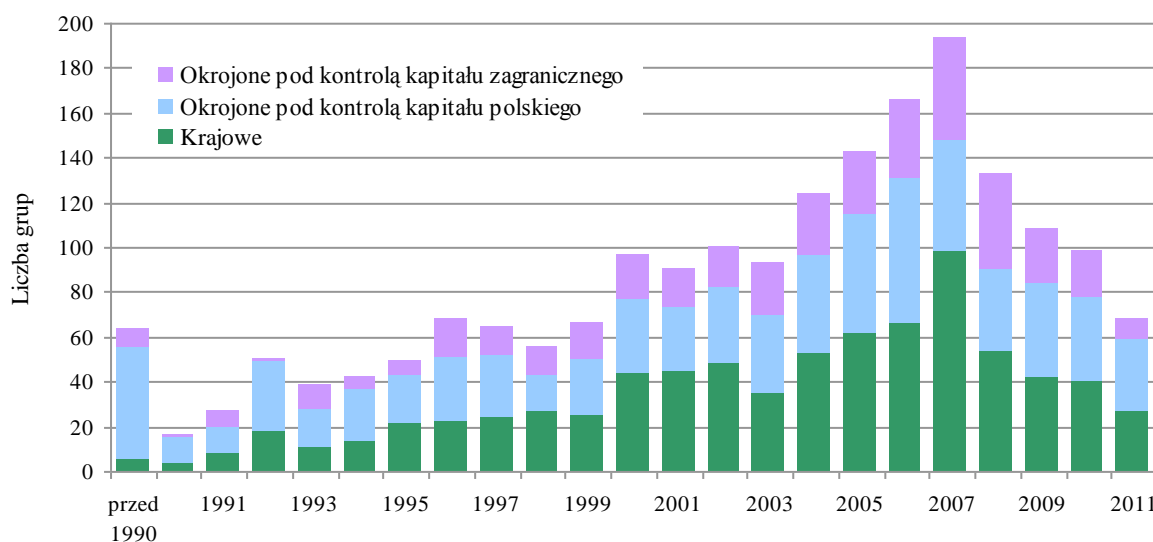
3. Grupy przedsiębiorstw

Wśród ogółu 1 951 grup przedsiębiorstw 792 (40,6%) stanowiły grupy krajowe, tj. złożone wyłącznie z przedsiębiorstw zlokalizowanych w Polsce, a 1 159 (59,4%) – tzw. grupy okrojone, czyli części grup międzynarodowych zlokalizowane na terenie Polski. Większość grup okrojonych (65,1%) znajdowała się pod kontrolą kapitału zagranicznego, co oznacza, że rolę jednostek dominujących pośredniego szczebla pełniły w nich podmioty polskie, a jednostek dominujących najwyższego szczebla – podmioty mające siedziby w innych

krajach. Pozostałe 34,9% stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, tj. takie, w których jednostki dominujące najwyższego szczebla miały siedziby na terenie Polski, a za granicą zlokalizowane były wyłącznie podmioty od nich zależne.

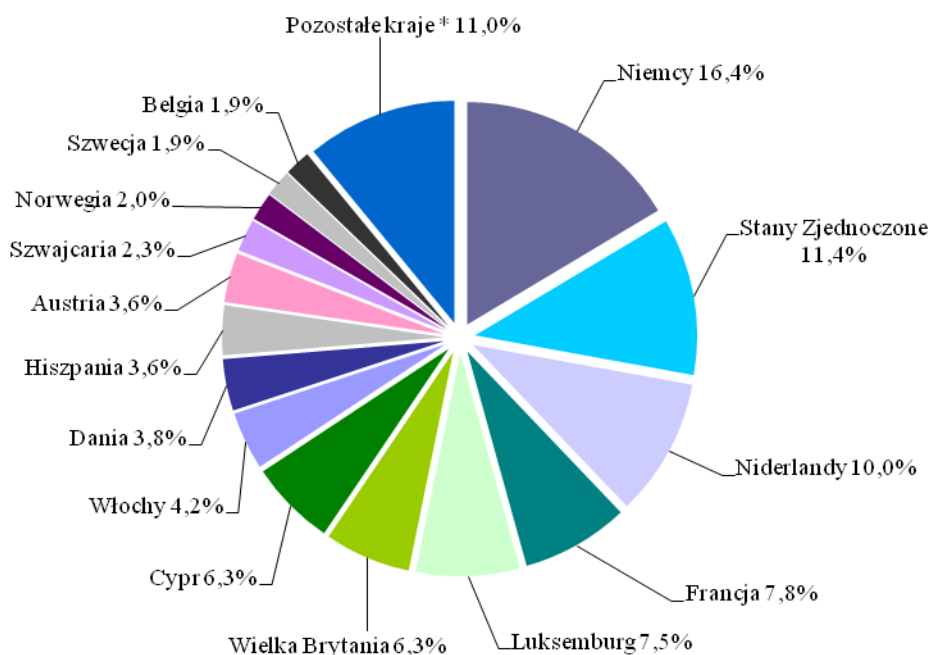
Badana zbiorowość grup przedsiębiorstw charakteryzowała się dużą rozpiętością długości okresu funkcjonowania w strukturach grup. Najwięcej grup przedsiębiorstw funkcjonujących w końcu 2011 r. powstało w latach 2004-2008, tj.: 42,0% grup krajowych, 44,4% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 32,8% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

Wykres 1. Grupy przedsiębiorstw według daty powstania

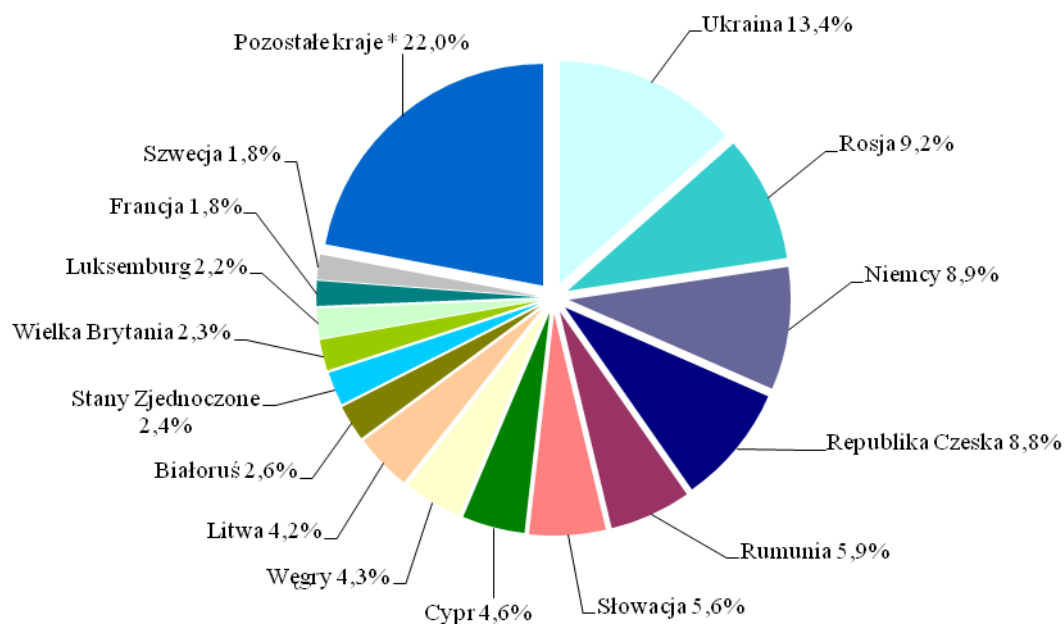

3.1. Kraj pochodzenia kapitału

Wśród ogółu zidentyfikowanych 1 951 grup przedsiębiorstw, 38,6% stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (754), dla których jednostki dominujące najwyższego szczebla miały siedziby za granicą (łącznie w 43 krajach), w tym 70,2% w krajach członkowskich Unii Europejskiej – najwięcej w Niemczech (16,4%), Niderlandach (10,0%), Francji (7,8%) oraz Luksemburgu (7,5%). Wśród zagranicznych podmiotów dominujących najwyższego szczebla zlokalizowanych w krajach spoza Wspólnoty najwyższy odsetek (11,4%) stanowiły jednostki z siedzibą w Stanach Zjednoczonych.

Wykres 2. Jednostki dominujące najwyższego szczebla zlokalizowane za granicą

* Pozostałe kraje: Finlandia, Irlandia (po 1,1%), Portugalia (0,9%), Republika Czeska (0,8%), Japonia, Republika Południowej Afryki, Litwa, Kanada, Izrael (po 0,6%), Ukraina (0,5%), Malta, Grecja, Lichtenstein, Słowacja (po 0,3%), Bermudy, Węgry, Turcja, Słowenia, Brazylia, Singapur, Bahamy, Australia, Meksyk, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Indie, Estonia, Hongkong oraz Republika Korei (po 0,2%).

Wykres 3. Jednostki bezpośrednio zależne od podmiotów polskich zlokalizowane za granicą

* W pozostałych 56 krajach zlokalizowanych było od 0,1% do 1,6% jednostek bezpośrednio zależnych od podmiotów polskich.

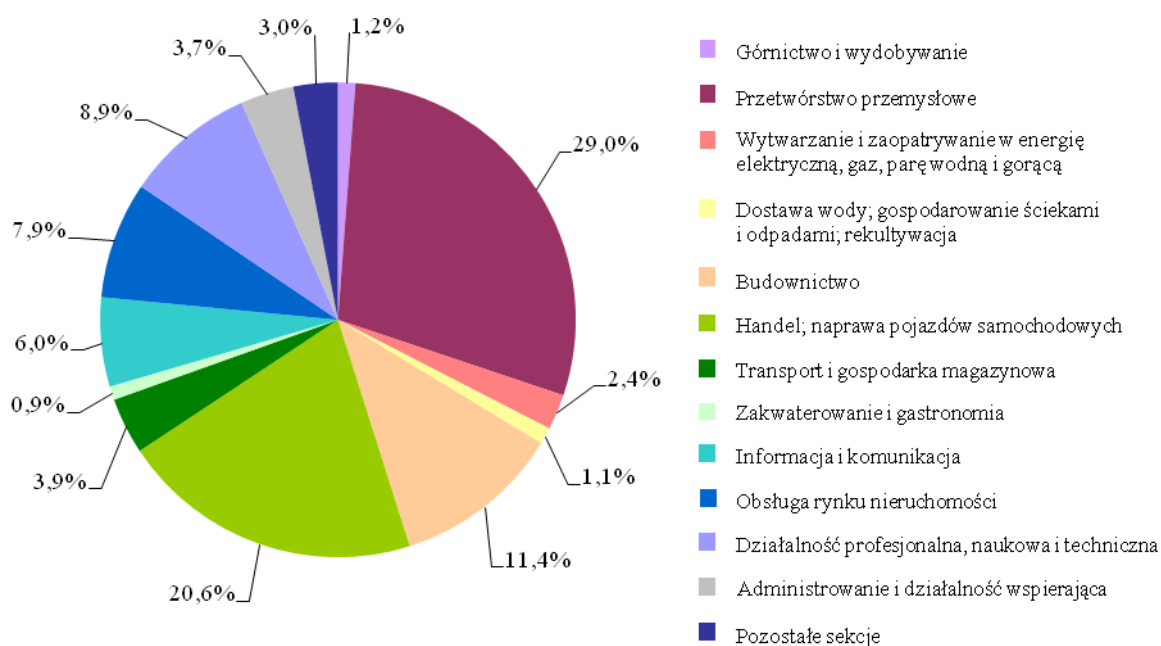
Zagraniczne podmioty bezpośrednio zależne od polskich jednostek dominujących zlokalizowane były łącznie w 71 krajach, w tym 60,6% w krajach Unii Europejskiej. Ponad połowa jednostek zależnych miała siedzibę na terenie siedmiu krajów sąsiadujących z Polską – najwięcej tego typu podmiotów znajdowało się na Ukrainie (13,4%), w Rosji (9,2%), w Niemczech (8,9%) oraz w Republice Czeskiej (8,8%).

Ogółem w Europie zlokalizowanych było 89,6% wszystkich zagranicznych jednostek zależnych od polskich podmiotów dominujących w grupach, zarówno pod kontrolą kapitału polskiego, jak i zagranicznego. Najwięcej zagranicznych podmiotów zależnych miały grupy związane z przetwórstwem przemysłowym (39,8%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (27,1%).

3.2. Przeważający rodzaj działalności gospodarczej

Przeważający rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne podmioty w ramach tej samej grupy był często zróżnicowany. W przypadku braku jednorodnej działalności w ramach grupy i trudności w ustaleniu jednego przeważającego rodzaju dla całej grupy, w badaniu przyjmowano za przeważający rodzaj działalności całej grupy ten, który miał największy udział w łącznych przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Wykres 4. Grupy przedsiębiorstw według sekcji PKD

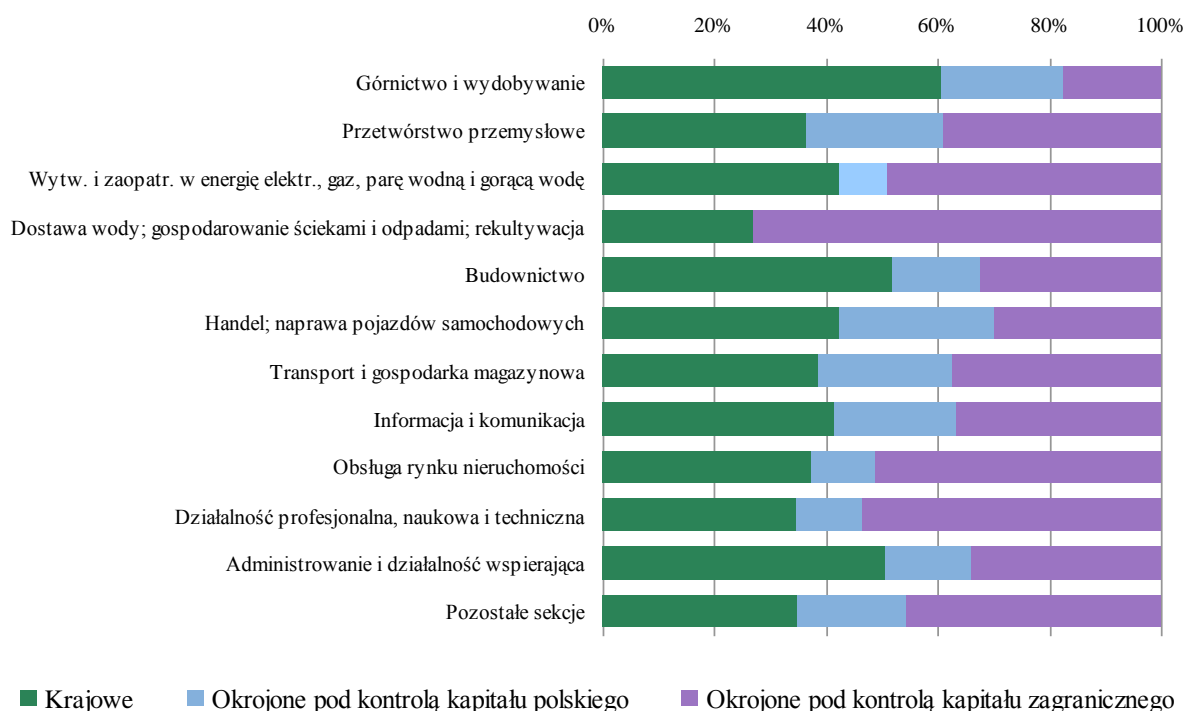

Spośród ogółu grup przedsiębiorstw (1 951) działających w Polsce w 2011 r. najwięcej prowadziło działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym (29,0%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (20,6%).

Przetwórstwo przemysłowe było przeważającym rodzajem działalności dla wszystkich typów grup przedsiębiorstw – 26,0% grup krajowych, 34,5% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 29,0% pod kontrolą kapitału zagranicznego. Z działalnością w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych związanych było 21,5% grup krajowych, 27,6% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 15,8% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

Obszary działalności gospodarczej, w których ze względu na liczebność dominowały grupy krajowe, to górnictwo i wydobywanie – 60,9% całej badanej zbiorowości, budownictwo – 52,0% oraz administrowanie i działalność wspierająca – 50,7%. Znaczący udział grup krajowych odnotowano także w handlu i naprawie pojazdów samochodowych – 42,5%. W sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz obsługa rynku nieruchomości dominowały grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (stanowiły one odpowiednio: 72,7%, 53,2% i 50,9% ogółu grup działających w tych obszarach).

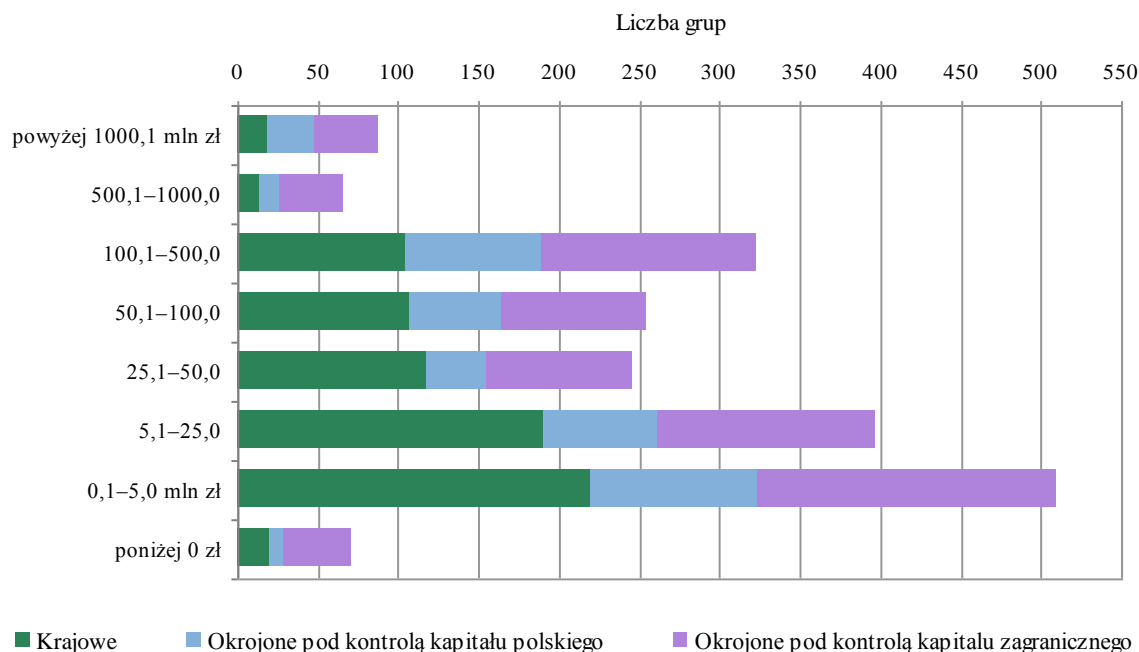
Wykres 5. Struktura grup przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD

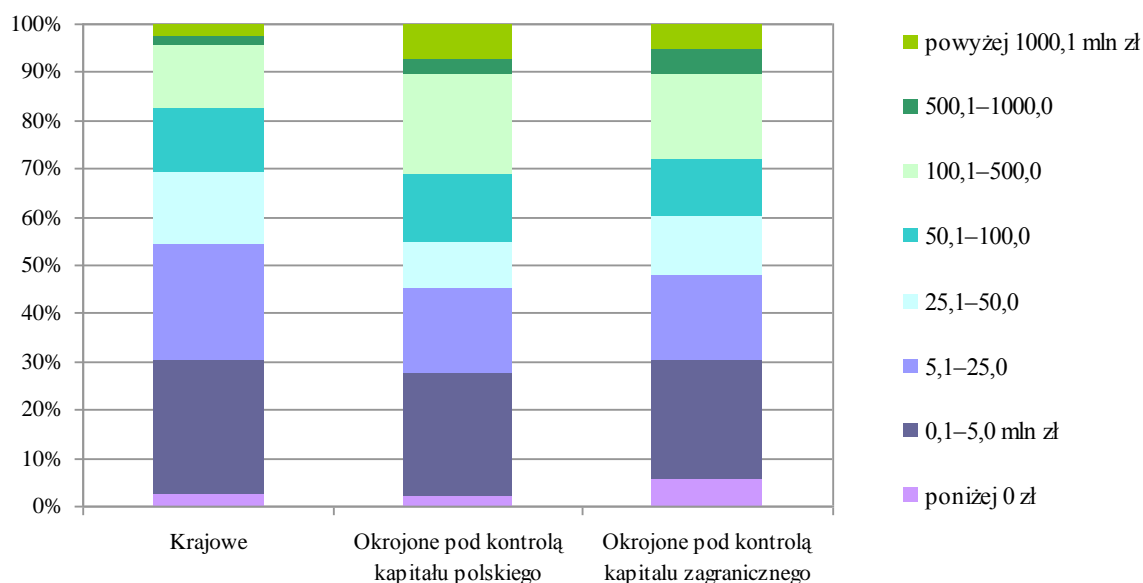
3.3. Kapitał własny

Wartość kapitału własnego całej zbiorowości grup przedsiębiorstw na koniec 2011 r. wyniosła łącznie 585,6 mld zł (wzrost o 105,6 mld zł w porównaniu z rokiem 2010), z czego 44,2% przypadło na grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego, 36,7% na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego oraz 19,1% na grupy krajowe. Wśród ogółu grup przedsiębiorstw najwyższy udział (26,1%) miały grupy dysponujące kapitałem własnym o wartości do 5,0 mln zł, a kolejne 20,3% stanowiły grupy, których wartość kapitału własnego znajdowała się w przedziale od 5,1 do 25,0 mln zł. Kapitał własny powyżej 500 mln zł posiadało łącznie 7,8% ogółu badanych grup przedsiębiorstw.

Wykres 6. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego

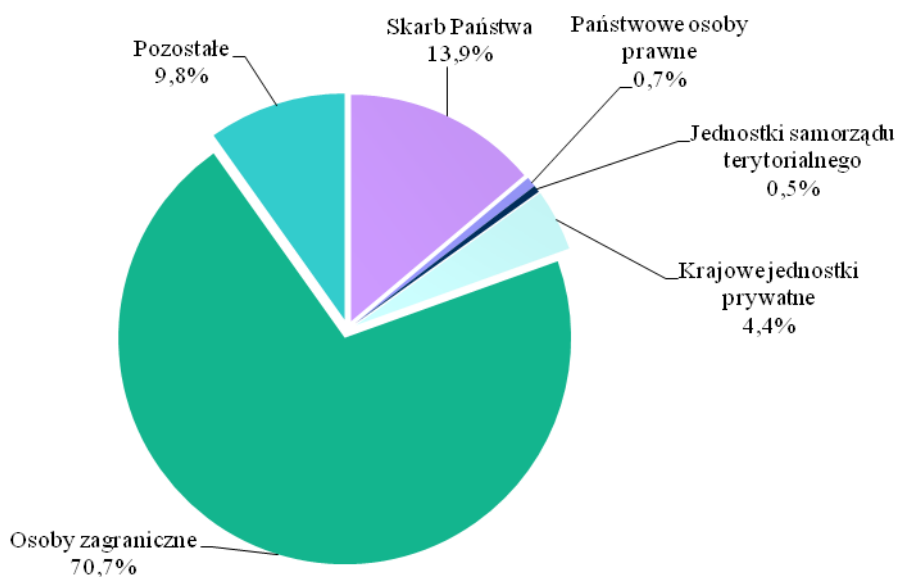

Struktura poszczególnych typów grup przedsiębiorstw pod względem wielkości posiadanego kapitału własnego była nieznacznie zróżnicowana. Ponad połowa grup krajowych (54,3%) dysponowała kapitałem własnym o wartości poniżej 25 mln zł. Odsetek ten dla grup międzynarodowych ukształtował się na poziomie: 45,5% dla grup pod kontrolą kapitału polskiego oraz 48,1% dla grup pod kontrolą zagraniczną. Niemal połowa grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego (45,4%) dysponowała kapitałem własnym o wartości powyżej 50,0 mln zł, w tym najwięcej (17,8%) – o wartości z przedziału od 100,1 mln zł do 500,0 mln zł.

Wykres 7. Struktura grup przedsiębiorstw według wartości kapitału własnego

3.4. Kapitał podstawowy

Ogół zidentyfikowanych 1 951 grup przedsiębiorstw dysponował na koniec 2011 r. kapitałem podstawowym o łącznej wartości 407,8 mld zł (wzrost o 14,9 mld zł w porównaniu z rokiem 2010), przy czym 75,7% (308,9 mld zł) przypadało na grupy okrojone pod kontrolą jednostek zagranicznych, 12,3% (50,2 mld zł) na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, a 12,0% (48,7 mld zł) na grupy krajowe.

Wykres 8. Struktura własności kapitału podstawowego grup przedsiębiorstw

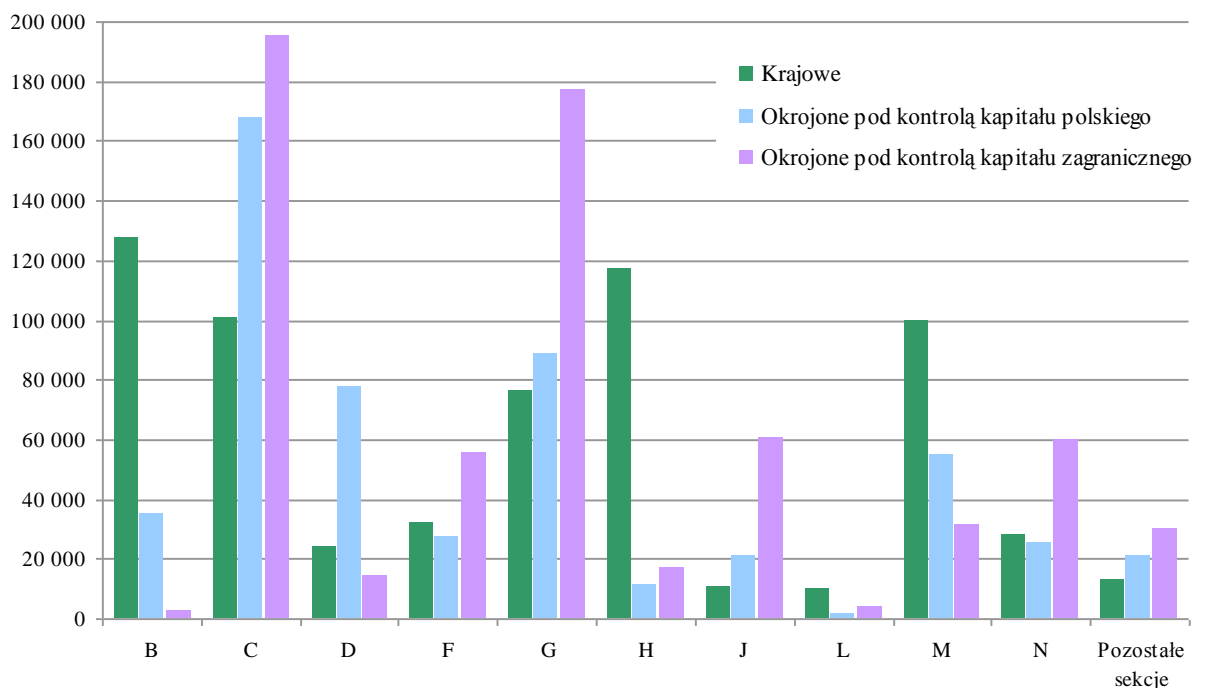
Dominujący udział w ogólnej strukturze własności kapitału podstawowego grup przedsiębiorstw miały osoby zagraniczne (70,7%). Skarb Państwa był właścicielem 13,9% wartości kapitału podstawowego ogółu grup przedsiębiorstw, krajowe jednostki prywatne – 4,4%, państwowe osoby prawne – 0,7%, a 9,8% stanowiła własność rozproszona. Krajowe jednostki prywatne były wyłącznym właścicielem kapitału podstawowego w 31,4% ogółu grup przedsiębiorstw, a osoby zagraniczne w 25,5% grup.

W strukturze kapitału podstawowego grup krajowych przeważała własność Skarbu Państwa, stanowiąc 69,6% wartości kapitału podstawowego ogółem posiadanego przez te grupy. Udziały pozostałych form własności wynosiły od 2,0% dla osób zagranicznych do 12,2% dla krajowych jednostek prywatnych. W strukturze własności kapitału podstawowego grup okrojonych pod kontrolą jednostek polskich także najwyższy był udział Skarbu Państwa (44,9%). Kolejny znaczący udział w kapitale podstawowym miała własność rozproszona (43,5%). Udział krajowych jednostek prywatnych stanowił 8,5%, a 2,9% należało do osób zagranicznych. W strukturze kapitału podstawowego grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego dominowała własność osób zagranicznych, stanowiąc 92,5% łącznej wartości kapitału podstawowego (do krajowych jednostek prywatnych należało 2,5%).

3.5. Pracujący

Łączna liczba pracujących w grupach przedsiębiorstw w końcu 2011 r. wynosiła 1 816,7 tys. osób, tj. o 18,8 tys. osób mniej niż w 2010 r. W grupach krajowych pracowało 639,0 tys. osób, tj. o 99,6 tys. osób mniej niż w roku poprzednim. W grupach okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i zagranicznego w skali roku zanotowano wzrost liczby pracujących. Miejsca pracy znalazło w nich odpowiednio 531,6 tys. osób i 646,1 tys. osób.

Największą liczbę pracujących w 2011 r. skupiały grupy, których przeważającym rodzajem działalności gospodarczej było przetwórstwo przemysłowe – 464,0 tys. osób, co stanowiło 25,5% ogółu pracujących w grupach przedsiębiorstw. W dalszej kolejności pod względem liczby pracujących należy wymienić grupy przedsiębiorstw prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych – 341,9 tys. osób (18,8%), a następnie związane z działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, w których miejsca pracy znalazło 185,7 tys. osób, tj. 10,2% ogółu pracujących w badanej zbiorowości grup przedsiębiorstw.

Wykres 9. Pracujący w grupach przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD**Sekcje:**

B - Górnictwo i wydobywanie

C - Przetwórstwo przemysłowe

D - Wytw. i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę

F - Budownictwo

G - Handel; naprawa pojazdów samochodowych

H - Transport i gospodarka magazynowa

J - Informacja i komunikacja

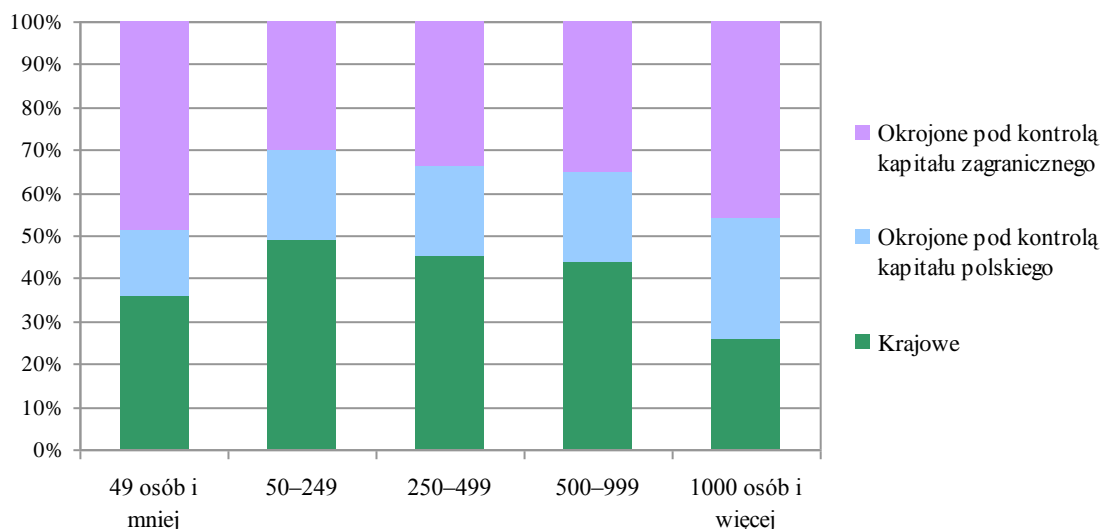
L - Obsługa rynku nieruchomości

M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N - Administrowanie i działalność wspierająca

Ponad połowę (57,6%) ogółu grup przedsiębiorstw stanowiły grupy o liczbie pracujących do 249 osób, w tym w klasie wielkości o liczbie pracujących od 50 do 249 osób znalazło się 30,3% badanej zbiorowości. Również w zbiorowości grup krajowych, oraz okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego największy udział (odpowiednio 36,5% oraz 30,9%) miały grupy z tej klasy wielkości. Wśród grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego największy odsetek (34,2%) stanowiły grupy o liczbie pracujących do 49 osób.

Rozpatrując strukturę klas wielkości grup ze względu na udziału poszczególnych typów grup, należy odnotować, że wśród grup najmniejszych (o liczbie pracujących do 49 osób) oraz największych (1 000 osób i więcej) największy odsetek stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (odpowiednio 48,5% i 46,0%). Największy udział wśród grup średnich klas wielkości (o liczbie pracujących 50–249, 250–499 i 500–999 osób) miały grupy krajowe (odpowiednio 48,9%, 45,3% i 43,9%).

Wykres 10. Struktura grup przedsiębiorstw według klas wielkości i typów grup

Działalność największych pod względem liczby pracujących grup (1 000 osób i więcej) koncentrowała się głównie w przetwórstwie przemysłowym, skupiającym 39,2% ogółu grup tej klasy wielkości i 22,3% pracujących w nich osób. Drugim pod względem udziału rodzajem działalności prowadzonej przez największe grupy był handel i naprawa pojazdów samochodowych – obejmował odpowiednio 17,2% grup i 18,4% pracujących. Działalność najmniejszych grup (do 49 pracujących) była bardziej zróżnicowana. Najwięcej z nich prowadziło działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (odpowiednio 21,1% i 19,5% grup). Najwyższy udział pod względem liczby pracujących wśród najmniejszych grup miały prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych (27,6%) oraz budownictwa (16,2%).

3.6. Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw

Spośród ogółu wyodrębnionych grup przedsiębiorstw 841 konsolidowało swoje wyniki finansowe, obejmując nimi łącznie 5 271 jednostek, z których 84,2% stanowiły jednostki polskie, a 15,8% zagraniczne jednostki zależne.

Wartość aktywów ogółem badanej zbiorowości grup przedsiębiorstw na dzień 31 XII 2011 r. wyniosła łącznie 823,9 mld zł (w 2010 r. – 726,4 mld zł), z czego 47,7% było w posiadaniu grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego, 26,6% – krajowych grup przedsiębiorstw, a pozostałe 25,8% należało do grup okrojonych kontrolowanych przez podmioty zagraniczne. Aktywa grup, których przeważająca działalność była związana z przetwórstwem przemysłowym wynosiły 228,5 mld zł i stanowiły 27,7% aktywów ogółem.

Kolejne 139,8 mld zł (17,0%) należało do grup, których przeważającym rodzajem działalności było wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

Wśród aktywów ogółem badanych grup przedsiębiorstw 62,3% stanowiły aktywa trwałe. Najwyższy ich udział w wartości aktywów ogółem (67,0%) charakteryzował grupy krajowe, najniższy (ale wciąż znaczący, tj. 59,8%) – grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego. Główną pozycję aktywów trwałych (niemal $\frac{3}{4}$ wartości ogółem) stanowiły rzeczowe aktywa trwałe. W zależności od typu grupy, ich wartość nieznacznie się różniła i wyniosła 80,0% dla grup krajowych, 78,8% dla grup okrojonych pod kontrolą polską, i 61,1% dla grup okrojonych pod kontrolą zagraniczną, dla których zanotowano wyższy niż dla ogółu grup udział wartości niematerialnych i prawnych w aktywach trwałych (15,3% wobec 8,3% dla ogółu). Aktywa obrotowe ogółu wyodrębnionych grup ukształtowały się na poziomie 307,3 mld zł, przy czym najwyższy udział zapasów w wartości aktywów obrotowych charakteryzował grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego (32,5% wobec przeciętnie 29,8%) a najniższy (25,5%) – grupy krajowe.

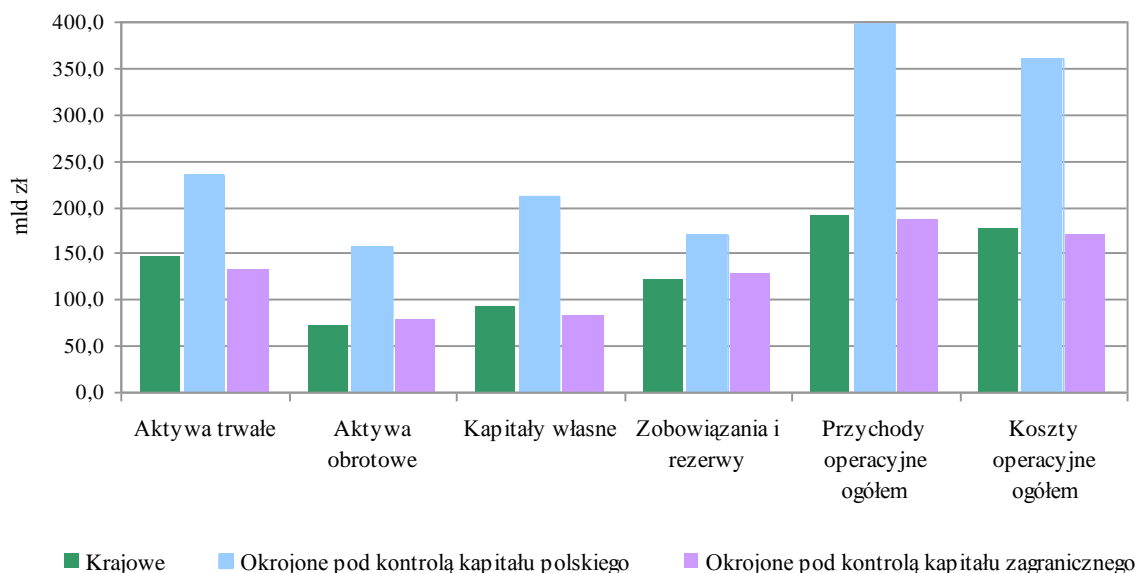
Łączna wartość kapitałów własnych na koniec 2011 r. wykazana przez badane grupy przedsiębiorstw sporządzające bilanse skonsolidowane wyniosła 384,3 mld zł (wobec 358,9 mld zł w 2010 r.), przy czym 55,0% (211,5 mld zł) należało do grup okrojonych pod kontrolą podmiotów polskich, a 23,7 (91,1 mld zł) do grup krajowych. Największym kapitałem własnym dysponowały grupy, których przeważającym rodzajem działalności było przetwórstwo przemysłowe (104,7 mld zł) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (89,1 mld zł), na które łącznie przypadało 50,4% kapitału własnego grup ogółem. Kapitał własny stanowił przeciętnie połowę ogólnej wartości pasywów (od 38,5% dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego do 53,8% dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego).

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wyniosły ogółem 418,4 mld zł (wobec 367,5 mld zł w 2010 r.), z czego 40,6% przypadało na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, a 28,9% na grupy krajowe. Najwyższa relacja zobowiązań do wartości pasywów ogółem charakteryzowała grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (60,1%).

W 2011 r. grupy przedsiębiorstw uzyskały łącznie 774,2 mld zł przychodów operacyjnych ogółem (wobec 652,4 mld zł w 2010 r.), z tego grupy krajowe 24,5%, grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego 51,4%, a będące pod kontrolą kapitału zagranicznego 24,1%. Najwyższe przychody operacyjne ogółem uzyskały grupy przedsiębiorstw, których przeważającym rodzajem działalności było przetwórstwo przemysłowe (298,0 mld zł)

oraz handel i naprawa pojazdów samochodowych (145,1 mld zł), co stanowiło łącznie 57,2% przychodów operacyjnych ogółem uzyskanych przez wszystkie grupy.

Wykres 11. Wybrane dane ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup przedsiębiorstw

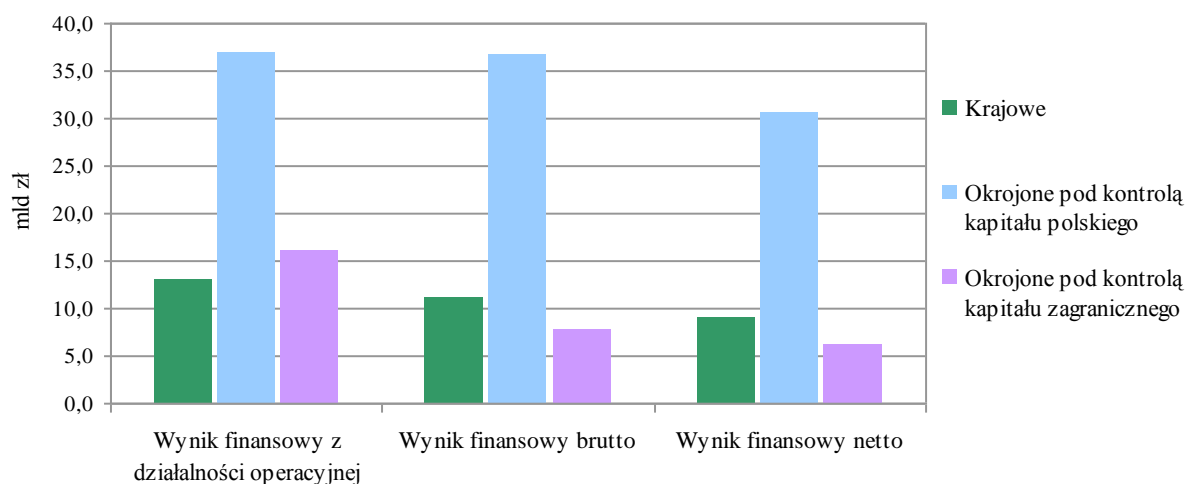

W 2011 r. grupy przedsiębiorstw osiągnęły łącznie wynik finansowy z działalności operacyjnej w wysokości 65,8 mld zł (wobec 51,7 mld zł w 2010 r.), z czego ponad połowę (56,1%) uzyskały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego. Wynik finansowy brutto badanej zbiorowości grup wyniósł łącznie 55,5 mld zł (wobec 42,2 mld zł w 2010 r.), z czego 2/3 osiągnęły grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego – 36,7 mld zł. Po uwzględnieniu obowiązkowych obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 45,4 mld zł (34,3 mld zł w 2010 r.), w tym 30,5 mld zł wypracowały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego. Podobnie jak przed rokiem, większość poszczególnych typów grup przedsiębiorstw zakończyła rok 2011 dodatnim wynikiem finansowym. Zysk brutto osiągnęło 78,0% grup krajowych, 84,1% grup okrojonych kontrolowanych przez podmioty polskie i 74,6% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego (w 2010 r. – odpowiednio: 81,1%, 83,5% i 77,2%). Odsetek grup, które zanotowały zysk netto dla poszczególnych typów grup wyniósł odpowiednio: 76,3%, 82,8% i 71,8% (wobec 80,4%, 83,5% i 76,6% w 2010 r.).

Rozpatrując całą populację grup przedsiębiorstw ze względu na przeważający rodzaj działalności, odnotować należy, że najwyższy wynik finansowy brutto i netto na koniec 2011 r. wygenerowały grupy przedsiębiorstw działające w obszarze górnictwa i wydobywania

(odpowiednio 17,0 mld zł i 13,8 mld zł), a także przetwórstwa przemysłowego (12,8 mld zł i 10,5 mld zł).

Wykres 12. Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw

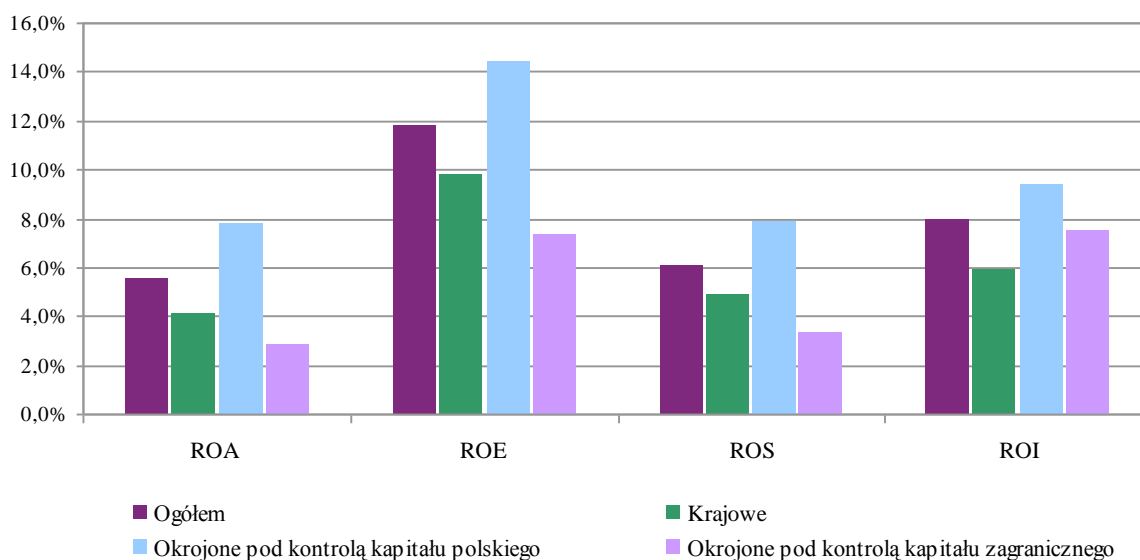

W analizie efektywności działalności gospodarczej grup przedsiębiorstw istotne znaczenie ma nie tylko badanie bezwzględnego poziomu notowanych wyników finansowych, ale również ich relacja do posiadanego kapitału, a także osiągniętych przychodów ze sprzedaży.

W niniejszej publikacji w ocenie efektywności funkcjonowania badanych grup wykorzystano wskaźniki rentowności aktywów (ROA), rentowności kapitału własnego (ROE), wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS) oraz wskaźnik rentowności inwestycji (ROI). Wskaźniki powyższe w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim dla ogółu grup ukształtowały się na korzystniejszym poziomie i wyniosły odpowiednio: 5,5%, 11,8%, 6,1% i 8,0% (w 2010 r. odpowiednio: 4,7%, 9,6%, 3,4% i 7,1%). Podobnie jak przed rokiem, w 2011 r. wszystkie typy grup charakteryzowały dodatnie przeciętne wskaźniki rentowności. Najwyższą rentowność aktywów, kapitału własnego, sprzedaży oraz inwestycji w analizowanym okresie wykazały grupy okrojone kontrolowane przez podmioty polskie – omawiane wskaźniki ukształtowały się dla nich na poziomie wyższym niż przeciętne dla ogółu grup i wyniosły odpowiednio: ROA – 7,8%, ROE – 14,4%, ROS – 7,9% i ROI – 9,4%. Najniższe wskaźniki rentowności aktywów, kapitału własnego oraz sprzedaży odnotowano dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego (odpowiednio: 2,8%, 7,3% i 3,3%). Grupy krajowe charakteryzowały się najniższym wskaźnikiem rentowności inwestycji (5,9%).

Najkorzystniejszy poziom wskaźników rentowności aktywów, kapitałów własnych, sprzedaży oraz inwestycji (kilkukrotnie przekraczające średnią dla ogółu), wykazały grupy, z przeważającym rodzajem działalności górnictwo i wydobywanie (odpowiednio 21,2%, 36,4%, 27,6% oraz 26,1%). Grupy z obszaru działalności związanej z opieką zdrowotną i pomocą społeczną oraz obsługą rynku nieruchomości odnotowały najniższe, w większości ujemne wskaźniki rentowności.

Wykres 13. Wskaźniki rentowności grup przedsiębiorstw

O zdolności wykorzystania posiadanych aktywów do generowania przychodów informuje również wskaźnik produktywności aktywów ogółem. Wskaźnik ten uległ poprawie w skali roku i wyniósł dla ogółu badanej zbiorowości 90,6% (wobec 86,7% w roku 2010). Najwyższą wartość wskaźnika (98,1%) zanotowano dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia dla ogółu grup przedsiębiorstw w 2011 r. wyniósł 50,8% (w 2010 r. – 50,6%) i kształtował się od 43,2% (wobec 42,7% w 2010r.) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego do 60,1% (wobec 57,4% w 2010r.) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego. Również wskaźnik zadłużenia kapitału własnego uległ pogorszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim i dla ogółu grup przedsiębiorstw wyniósł 108,9% (wobec 102,4% w 2010 r.). Charakteryzował się on dużą rozpiętością w zależności od typu grup – od 80,3% (w 2010 r. – 74,7%) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego do 156,1% (w 2010 r. – 135,0%) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

PODSUMOWANIE

Badanie grup przedsiębiorstw prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny pozwala na wyodrębnienie i analizę tego typu podmiotów działających w Polsce. Uwzględnienie tych zagadnień w badaniach prowadzonych przez statystykę poszerza perspektywę, z jakiej obserwowane są jednostki funkcjonujące w gospodarce, włączając wzajemne powiązania do zestawu czynników wpływających na zachowania tych podmiotów, co pozwala lepiej interpretować ich działania i osiągane wyniki.

Na podstawie badania przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny wyodrębniono 1 951 grup przedsiębiorstw działających w Polsce w 2011 r., z tego 792 grupy krajowe i 1 159 grup okrojonych. Pod kontrolą kapitału zagranicznego były 754 grupy okrojone, dla których jednostkami dominującymi najwyższego szczebla w 70,2% były podmioty mające siedziby w krajach członkowskich UE, w tym głównie w Niemczech i Niderlandach. Najwięcej podmiotów bezpośrednio zależnych od polskich jednostek dominujących zlokalizowanych było na Ukrainie, w Rosji, Niemczech i Republice Czeskiej.

Przeważającym rodzajem działalności większości badanych grup przedsiębiorstw było przetwórstwo przemysłowe (29,0%) oraz handel i naprawa pojazdów samochodowych (20,6%). Te obszary działalności skupiały także największą liczbę pracujących (łącznie 44,4% z 1 816,7 tys. pracujących ogółem w grupach przedsiębiorstw w końcu 2011 r.). Ponad połowę (57,6%) ogółu grup przedsiębiorstw stanowiły grupy o liczbie pracujących do 249 osób.

Wśród całej populacji wyodrębnionych grup przedsiębiorstw 841 konsolidowało swoje wyniki finansowe. Wartość aktywów wykazana w skonsolidowanych bilansach grup przedsiębiorstw na koniec 2011 r. wyniosła ogółem 823,9 mld zł, z czego 47,7% było w posiadaniu grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego. Łączna wartość kapitałów własnych była równa 384,3 mld zł, a zobowiązania i rezerwy na zobowiązania ukształtowały się na poziomie 418,4 mld zł. Grupy przedsiębiorstw uzyskały łącznie 774,2 mld zł przychodów operacyjnych ogółem. Wygenerowały one 65,8 mld zł zysku z działalności operacyjnej, przy czym na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego przypadało 56,1%. Większość grup przedsiębiorstw osiągnęła zysk brutto, tj. 78,0% grup krajowych, 84,1% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 74,6% pod kontrolą kapitału zagranicznego. Wszystkie typy grup charakteryzowały dodatnie przeciętne wskaźniki rentowności. Najwyższą rentowność aktywów, kapitału własnego, sprzedaży i inwestycji wykazały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego – wskaźniki ROA, ROE, ROS i ROI dla tych podmiotów wyniosły odpowiednio: 7,8%, 14,4%, 7,9% i 9,4% (wobec średnich: 5,5%, 11,8%, 6,1% i 8,0%).

SUMMARY

The survey of enterprise groups conducted by the Central Statistical Office facilitates the differentiation and analysis of this type of enterprises existing in Poland. Taking them into account in statistical surveys broadens the perspective from which the entities operating in the national economy are observed, and includes the relationships between them in the set of factors influencing the behaviour of entities, which enables us to better interpret their activities and the results they achieve.

According to the survey conducted by the Central Statistical Office, there were 1 951 enterprise groups operating in Poland in 2011, 792 of which were all-resident and 1 159 truncated. There were 754 foreign controlled truncated enterprise groups, for which the global group heads were in 70.2% entities headquartered in the EU Member States, mainly in Germany and the Netherlands. The majority of foreign subsidiaries directly dependent on domestic dominant entities was situated in the Ukraine, Russia, Germany and the Czech Republic.

The basic kinds of activity of the majority of enterprise groups under the survey were manufacturing (29.0%) and trade; repair of motor vehicles (20.6%). These areas of economic activity also gathered together the largest number of persons employed (44.4% out of 1 816.7 thous. of persons employed of enterprise groups at the end of 2011). The majority (57.6%) of the total number of enterprise groups were groups employing up to 249 persons.

Out of the total number of the enterprise groups differentiated, 841 prepared consolidated financial statements. The value of assets shown in consolidated financial statements of enterprise groups at the end of 2011 amounted to a total of 823.9 bn zł, 47.7% of which belonged to domestically controlled truncated enterprise groups. The total value of share equities amounted to 384.3 bn zł, while liabilities and provisions for liabilities were equal to 418.4 bn zł. Enterprise groups achieved 774.2 bn zł of total operating revenues. They generated 65.8 bn zł profit on operating activity, and domestically controlled truncated groups obtained 56.1% of this amount. The majority of enterprise groups achieved gross profit, i.e. 78.0% of all-resident groups, 84.1% of domestically controlled truncated groups, and 74.6% of foreign controlled truncated groups. All types of groups achieved positive profitability rates. The highest return on assets, equity, sales and investment was shown by domestically controlled truncated groups – the ROA, ROE, ROS, and ROI indicators for these entities were respectively 7.8%, 14.4%, 7.9%, and 9.4% (against the average indicators of 5.5%, 11.8%, 6.1%, and 8.0%).

Tabl. 1. Podstawowe dane o grupach przedsiębiorstw według typów grup w latach 2010-2011
Basic information on enterprise groups by type of group in 2010-2011

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - 2010 r. b - 2011 r.		Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
		ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
				razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
Liczba grup	a	1 806	833	973	315	658
<i>Number of groups</i>	b	1 951	792	1 159	405	754
do 49 osób.....	a	438	169	269	49	220
<i>up to 49 persons</i>	b	532	192	340	82	258
50–249	a	550	297	253	88	165
	b	591	289	302	125	177
250–499	a	289	149	140	55	85
	b	298	135	163	63	100
500–999	a	225	109	116	48	68
	b	221	97	124	47	77
powyżej 1000 osób.....	a	304	109	195	75	120
<i>over 1000 persons</i>	b	309	79	230	88	142
Liczba pracujących w grupie (stan w dniu 31 XII)	a	1 835 523	738 674	1 096 849	471 999	624 850
<i>Number of persons employed (as of 31 XII)</i>	b	1 816 729	639 040	1 177 689	531 607	646 082
W milionach złotych <i>In million zloty</i>						
Wartość kapitału własnego grupy	a	479 934,1	122 342,7	357 591,4	184 389,2	173 202,2
<i>Value of share equity</i>	b	585 553,1	112 000,5	473 552,6	214 776,7	258 775,9
Aktywa (Pasywa) ogółem.....	a	726 376,9	236 957,9	489 419,0	316 718,8	172 700,2
<i>Total assets (equities and liabilities)</i>	b	823 908,1	218 797,4	605 110,7	392 941,1	212 169,6
Przychody operacyjne ogółem	a	652 438,8	220 054,1	432 384,7	294 825,8	137 558,9
<i>Total operating revenues</i>	b	774 212,8	189 643,9	584 568,9	397 992,0	186 576,9
Koszty operacyjne ogółem	a	600 776,6	203 631,8	397 144,8	267 127,0	130 017,8
<i>Total operating costs</i>	b	708 407,0	176 713,6	531 693,5	361 054,6	170 638,9
Wynik finansowy z działalności operacyjnej	a	51 662,3	16 422,4	35 239,9	27 698,8	7 541,1
<i>Financial result on operating activity</i>	b	65 805,8	12 930,4	52 875,4	36 937,4	15 938,0
Wynik finansowy brutto	a	42 170,5	10 539,5	31 631,0	26 557,6	5 073,4
<i>Gross financial result</i>	b	55 482,4	11 038,3	44 444,1	36 725,2	7 718,9
Wynik finansowy netto	a	34 304,6	8 285,4	26 019,2	21 866,2	4 153,0
<i>Net financial result</i>	b	45 443,9	8 912,2	36 531,7	30 546,0	5 985,7

Tabl. 2. Podmioty należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i kraju lokalizacji
Entities belonging to enterprise groups by position in the group and country

Kraje <i>Countries</i>	Ogółem <i>Total</i>	Dominujące najwyższego szczebla <i>Global group heads</i>	Dominujące pośredniego szczebla <i>Heads of truncated groups</i>	Zależne <i>Subsidiaries</i>
OGÓŁEM	22 367	3 351	3 440	15 576
TOTAL				
w tym kraje Unii Europejskiej	20 939	2 723	3 270	14 946
<i>of which EU Member States</i>				
Polska / Poland	16 696	1 303	1 417	13 976
Austria/ <i>Austria</i>	215	73	131	11
Belgia/ <i>Belgium</i>	95	42	48	5
Bulgaria/ <i>Bulgaria</i>	26	–	2	24
Cypr/ <i>Cyprus</i>	175	52	50	73
Dania/ <i>Denmark</i>	159	61	85	13
Estonia/ <i>Estonia</i>	8	1	2	5
Finlandia/ <i>Finland</i>	59	32	24	3
Francja/ <i>France</i>	290	136	125	29
Grecja/ <i>Greece</i>	10	8	–	2
Hiszpania/ <i>Spain</i>	140	62	62	16
Irlandia/ <i>Ireland</i>	50	19	24	7
Litwa/ <i>Lithuania</i>	77	6	4	67
Łotwa/ <i>Latvia</i>	16	–	1	15
Luksemburg/ <i>Luxembourg</i>	265	79	151	35
Malta/ <i>Malta</i>	18	5	2	11
Niderlandy/ <i>Netherlands</i>	550	158	365	27
Niemcy/ <i>Germany</i>	985	373	469	143
Portugalia/ <i>Portugal</i>	23	12	10	1
Republika Czeska/ <i>Czech Republic</i>	180	10	30	140
Rumunia/ <i>Romania</i>	96	–	1	95
Słowacja/ <i>Slovakia</i>	95	4	2	89
Słowenia/ <i>Slovenia</i>	12	3	2	7
Szwecja/ <i>Sweden</i>	181	70	82	29
Węgry/ <i>Hungary</i>	83	4	10	69
Wielka Brytania/ <i>United Kingdom</i>	311	143	132	36
Włochy/ <i>Italy</i>	124	67	39	18
Australia/ <i>Australia</i>	16	12	1	3
Chiny/ <i>China</i>	36	14	2	20
Hongkong/ <i>Hong Kong</i>	20	7	6	7
Indie/ <i>India</i>	19	11	1	7
Izrael/ <i>Israel</i>	20	15	4	1
Japonia/ <i>Japan</i>	69	60	8	1
Kanada/ <i>Canada</i>	26	18	3	5
Norwegia/ <i>Norway</i>	72	32	27	13
Republika Korei/ <i>Republic of Korea</i>	11	8	3	–
Republika Południowej Afryki/ <i>South Africa</i> ...	8	7	–	1
Rosja/ <i>Russia</i>	151	4	–	147
Stany Zjednoczone/ <i>United States</i>	426	339	48	39
Szwajcaria/ <i>Switzerland</i>	139	70	58	11
Ukraina/ <i>Ukraine</i>	218	3	–	215
Pozostałe kraje/ <i>Other countries</i>	197	28	9	160

Tabl. 3. Zagraniczne jednostki zależne od podmiotów polskich według lokalizacji na świecie i sekcji PKD

Foreign affiliates dependent on domestic entities by region and NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Zagraniczne jednostki zależne według lokalizacji na świecie <i>Foreign affiliates by region</i>						
	ogółem <i>grand total</i>	Europa <i>Europe</i>		Afryka <i>Africa</i>	Ameryka <i>America</i>	Azja <i>Asia</i>	Australia i Oceania <i>Australia and Oceania</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>				
OGÓŁEM TOTAL	1 600	1 434	969	13	60	89	4
Górnictwo i wydobywanie	14	10	7	1	1	2	–
<i>Mining and quarrying</i>							
Przetwórstwo przemysłowe	637	576	353	5	19	35	2
<i>Manufacturing</i>							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	11	9	7	–	–	2	–
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3	3	2	–	–	–	–
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo	85	83	48	2	–	–	–
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	433	376	260	2	16	38	1
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	58	51	39	–	4	3	–
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia	21	20	16	–	1	–	–
<i>Accommodation and catering</i>							
Informacja i komunikacja	93	81	57	–	8	4	–
<i>Information and communication</i>							
Obsługa rynku nieruchomości	60	57	46	–	3	–	–
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ...	117	107	80	–	5	5	–
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca	36	29	27	3	3	–	1
<i>Administrative and support service activities</i>							
Edukacja	7	7	5	–	–	–	–
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7	7	7	–	–	–	–
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	1	–	–	–	–	–
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	3	3	2	–	–	–	–
<i>Other service activities</i>							
Pozostałe sekcje	14	14	13	–	–	–	–
<i>Other sections</i>							

Tabl. 4. Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i sekcji PKD
Domestic entities belonging to enterprise groups by position in the group and NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Ogółem <i>Total</i>	Dominujące najwyższego szczebla <i>Global group heads</i>	Dominujące pośredniego szczebla <i>Heads of truncated groups</i>	Bezpośrednio zależne od podmiotów <i>Subsidiaries controlled by</i>	
				krajowych <i>domestic entities</i>	zagrani- cznych <i>foreign entities</i>
OGÓŁEM TOTAL	16 696	1 303	1 417	6 610	7 366
Górnictwo i wydobywanie	169	19	16	88	46
<i>Mining and quarrying</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	3 886	339	350	1 191	2 006
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	580	21	65	336	158
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	223	9	23	137	54
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	1 724	151	150	844	579
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	4 077	289	219	1 397	2 172
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa.....	720	46	58	267	349
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia	201	9	18	132	42
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	920	78	84	387	371
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości.....	1 476	76	135	651	614
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1 529	132	182	541	674
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca	615	49	47	289	230
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	54	4	2	35	13
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	120	9	13	81	17
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	66	7	5	35	19
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	46	5	2	17	22
<i>Other service activities</i>					
Pozostałe sekcje.....	290	60	48	182	–
<i>Other sections</i>					

Tabl. 5. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD
Enterprise groups by type of group and NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
OGÓŁEM TOTAL	1 951	792	1 159	405	754
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	23	14	9	5	4
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	565	206	359	140	219
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	47	20	27	4	23
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	22	6	16	–	16
Budownictwo <i>Construction</i>	223	116	107	35	72
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	402	171	231	112	119
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	75	29	46	18	28
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	18	5	13	5	8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	118	49	69	26	43
Obsługa rynku nieruchomości..... <i>Real estate activities</i>	155	58	97	18	79
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	173	60	113	21	92
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	71	36	35	11	24
Edukacja <i>Education</i>	7	3	4	1	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	16	7	9	2	7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	6	4	2	–	2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	5	2	3	2	1
Pozostałe sekcje..... <i>Other sections</i>	25	6	19	5	14

Tabl. 6. Pracujący w grupach przedsiębiorstw według klasy wielkości grupy i sekcji PKD
Persons employed in enterprise groups by size class of group and NACE section

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - liczba grup <i>number of groups</i> b - liczba pracujących <i>number of persons employed</i>		Grupy przedsiębiorstw według liczby pracujących <i>Enterprise groups by the number of persons employed</i>					
		ogółem <i>total</i>	do 49 <i>up to 49</i>	50–249	250–499	500–999	powyżej 1000 <i>over 1000</i>
OGÓŁEM	a	1 951	532	591	298	221	309
TOTAL	b	1 816 729	8 801	78 794	105 405	158 137	1 465 592
Górnictwo i wydobywanie	a	23	5	3	5	2	8
<i>Mining and quarrying</i>	b	165 916	115	#	1 524	#	162 124
Przetwórstwo przemysłowe	a	565	71	148	130	95	121
<i>Manufacturing</i>	b	464 012	1 426	21 645	47 018	67 699	326 224
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	a	47	15	11	4	8	9
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	b	116 003	213	1 413	1 529	5 885	106 963
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	a	22	4	10	4	1	3
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	b	13 874	117	1 649	1 515	#	#
Budownictwo	a	223	73	74	39	16	21
<i>Construction</i>	b	114 191	1 041	9 989	13 603	12 556	77 002
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	a	402	104	143	56	46	53
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	b	341 936	2 425	17 653	19 811	31 838	270 209
Transport i gospodarka magazynowa	a	75	10	24	12	13	16
<i>Transportation and storage</i>	b	144 999	273	3 392	4 196	9 134	128 004
Zakwaterowanie i gastronomia	a	18	8	3	1	3	3
<i>Accommodation and catering</i>	b	23 695	124	476	#	1 724	#
Informacja i komunikacja	a	118	32	41	12	8	25
<i>Information and communication</i>	b	92 010	656	5 177	3 965	5 297	76 915
Obsługa rynku nieruchomości	a	155	112	32	3	4	4
<i>Real estate activities</i>	b	15 084	1 130	4 178	1 136	3 066	5 574
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	173	66	63	19	8	17
<i>Professional, scientific and technical activities</i>	b	185 738	755	7 443	6 445	5 923	165 172
Administrowanie i działalność wspierająca	a	71	14	17	7	12	21
<i>Administrative and support service activities</i>	b	112 923	189	2 157	2 292	9 067	99 218
Edukacja	a	7	4	1	2	–	–
<i>Education</i>	b	821	76	#	#	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	16	2	8	1	1	4
<i>Human health and social work activities</i>	b	14 422	#	1 343	#	#	11 975
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	6	1	3	–	2	–
<i>Arts, entertainment and recreation</i>	b	1 835	#	189	–	#	–
Pozostała działalność usługowa	a	5	3	1	1	–	–
<i>Other service activities</i>	b	484	#	#	#	–	–
Pozostałe sekcje	a	25	8	9	2	2	4
<i>Other sections</i>	b	8 786	115	1 260	#	#	5 588

Tabl. 7. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i liczby pracujących (stan w dniu 31 XII)
Enterprise groups by type of group and number of persons employed (as of 31 XII)

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - liczba grup <i>number of groups</i> b - liczba pracujących <i>number of persons employed</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicz- nego <i>foreign controlled</i>
OGÓŁEM..... a	1 951	792	1 159	405	754
TOTAL..... b	1 816 729	639 040	1 177 689	531 607	646 082
do 49 osób..... a	532	192	340	82	258
<i>up to 49 persons</i> b	8 801	3 691	5 110	1 637	3 473
50–249 a	591	289	302	125	177
..... b	78 794	38 625	40 169	16 919	23 250
250–499 a	298	135	163	63	100
..... b	105 405	47 689	57 716	22 528	35 188
500–999 a	221	97	124	47	77
..... b	158 137	69 956	88 181	33 076	55 105
powyżej 1000 osób..... a	309	79	230	88	142
<i>over 1000 persons</i> b	1 465 592	479 079	986 513	457 447	529 066
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe a	565	206	359	140	219
<i>manufacturing</i>..... b	464 012	100 863	363 149	167 920	195 229
do 49 osób..... a	71	27	44	13	31
<i>up to 49 persons</i> b	1 426	514	912	323	589
50–249 a	148	67	81	34	47
..... b	21 645	9 898	11 747	4 879	6 868
250–499 a	130	52	78	33	45
..... b	47 018	18 806	28 212	12 049	16 163
500–999 a	95	35	60	21	39
..... b	67 699	24 396	43 303	15 556	27 747
powyżej 1000 osób..... a	121	25	96	39	57
<i>over 1000 persons</i> b	326 224	47 249	278 975	135 113	143 862
handel; naprawa pojazdów samochodowych ... a	402	171	231	112	119
<i>trade; repair of motor vehicles</i>..... b	341 936	76 108	265 828	88 614	177 214
do 49 osób..... a	104	43	61	30	31
<i>up to 49 persons</i> b	2 425	1 100	1 325	568	757
50–249 a	143	67	76	36	40
..... b	17 653	8 314	9 339	4 283	5 056
250–499 a	56	26	30	13	17
..... b	19 811	9 155	10 656	4 717	5 939
500–999 a	46	21	25	13	12
..... b	31 838	14 265	17 573	9 065	8 508
powyżej 1000 osób..... a	53	14	39	20	19
<i>over 1000 persons</i> b	270 209	43 274	226 935	69 981	156 954

Tabl. 8. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego
Enterprise groups by type of group and the value of share equity

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
a - liczba grup <i>number of groups</i>					
b - wartość kapitału własnego (w mln zł) <i>value of share equity (in mln zł)</i>					
OGÓŁEM..... a	1 951	792	1 159	405	754
TOTAL b	585 553,1	112 000,5	473 552,6	214 776,7	258 775,9
powyżej 1 000,1 mln zł a	87	19	68	29	39
over 10 000,1 mln zł b	444 371,7	70 244,4	374 127,3	180 589,2	193 538,2
500,1–1 000,0 a	65	14	51	12	39
b	44 257,7	8 201,8	36 055,9	8 270,6	27 785,4
100,1–500,0 a	323	104	219	85	134
b	70 411,7	20 790,3	49 621,4	19 618,5	30 002,9
50,1–100,0 a	254	107	147	58	89
b	17 937,6	7 487,9	10 449,7	4 079,5	6 370,2
25,1–50,0 a	246	118	128	37	91
b	8 846,7	4 244,4	4 602,4	1 257,8	3 344,5
5,1–25,0 a	396	190	206	72	134
b	5 570,3	2 707,2	2 863,2	1 004,5	1 858,7
0,1–5,0 mln zł a	510	220	290	104	186
b	677,7	301,3	376,4	142,7	233,7
poniżej 0 zł..... a	70	20	50	8	42
below 0 zł b	-6 520,5	-1 976,8	-4 543,7	-186,0	-4 357,7

Tabl. 9. Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według sekcji PKD grup przedsiębiorstw
Selected data from consolidated balance sheets by NACE section of enterprise group

Lp. No	Sekcje PKD NACE sections	Liczba skon- solidowanych sprawozdań finansowych Number of consolidated financial statements	Aktywa (Pasywa) ogółem Total assets (Equities and liabilities)	Aktywa trwale Total fixed assets	W tym: Of which:	
					rzeczowe aktywa trwale tangible fixed assets	wartości niematerialne i prawne intangible fixed assets
					w mln zł	in mln zł
1	OGÓŁEM TOTAL	841	823 908,1	513 267,5	382 740,8	42 597,5
2	Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	12	65 218,2	36 292,1	30 407,6	698,0
3	Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	282	228 535,3	123 229,6	100 710,7	6 928,4
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ... Electricity, gas, steam and air conditioning supply	21	139 797,4	106 938,4	100 291,1	1 056,1
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6	1 016,4	533,8	493,2	18,6
6	Budownictwo Construction	88	44 404,8	17 443,2	5 891,3	1 458,0
7	Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	186	77 348,3	34 683,4	20 280,8	3 775,7
8	Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	37	40 830,2	30 523,7	23 172,3	407,0
9	Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	5	2 590,7	2 148,6	1 908,6	161,5
10	Informacja i komunikacja Information and communication	63	84 272,1	63 030,7	29 564,1	25 473,0
11	Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	41	25 385,7	17 554,9	4 155,1	429,6
12	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	54	94 234,1	69 203,6	61 885,6	1 488,4
13	Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	29	14 369,8	8 667,6	2 245,5	201,6
14	Edukacja Education	1	#	#	#	#
15	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	8	1 862,2	1 563,7	849,7	484,6
16	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2	#	#	#	#
17	Pozostała działalność usługowa Other service activities	1	#	#	#	#
18	Pozostałe sekcje Other sections	5	2 938,0	1 071,8	535,5	13,1

Aktywa obrotowe <i>Current assets</i>	W tym: <i>Of which:</i>		Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży <i>Non-current assets held for sale</i>	Kapitał własny <i>Share equity</i>		Kapitały mniejszości <i>Minority interests</i>	Zobowiązania i rezerwy <i>Liabilities and provisions</i>	Lp. <i>No</i>
	zapasy <i>stocks</i>	inwestycje krótko-terminowe <i>short-term investments</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kapitał podstawowy <i>of which share capital</i>			
w mln zł <i>in mln zł</i>								
307 266,6	91 511,3	77 141,1	3 374,0	384 272,0	105 719,0	18 967,5	418 400,5	1
28 921,7	3 970,6	18 610,6	4,4	38 005,0	6 475,5	642,9	26 526,6	2
104 745,8	45 191,5	11 830,8	559,9	104 679,3	19 791,8	3 920,7	118 796,2	3
32 756,8	5 292,6	8 814,3	102,1	89 127,2	29 662,2	495,0	50 143,1	4
480,8	174,3	113,3	1,9	536,2	85,3	31,8	430,6	5
26 904,5	11 047,1	4 163,6	57,1	13 786,7	2 070,6	2 576,3	28 012,2	6
42 548,3	16 360,8	6 683,5	116,7	30 319,3	6 734,5	982,2	45 432,1	7
10 242,0	933,1	6 057,6	64,4	20 496,3	8 161,5	471,7	19 783,5	8
378,3	12,0	271,5	63,8	2 040,9	926,2	3,9	545,9	9
19 748,2	1 439,5	6 268,1	1 493,2	34 906,5	8 043,5	2 277,7	47 045,0	10
7 023,7	3 402,8	2 201,2	807,1	10 921,9	872,3	413,7	13 992,9	11
25 021,0	2 996,9	8 706,8	9,4	33 161,3	20 655,8	7 091,5	53 777,8	12
5 654,3	296,3	1 741,2	47,9	3 665,9	1 499,3	30,0	10 670,8	13
#	#	#	—	#	#	—	#	14
298,4	11,2	56,5	—	152,5	173,8	23,4	1 680,6	15
#	#	#	—	#	#	—	#	16
#	#	#	—	#	#	#	#	17
1 820,3	367,2	995,2	46,0	1 736,4	430,0	6,1	1 195,5	18

Tabl. 10. Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według typów grup przedsiębiorstw
Selected data from consolidated balance sheets by type of enterprise group

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
Liczba skonsolidowanych sprawozdań finansowych	841	400	441	232	209
<i>Number of consolidated financial statements</i>					

W milionach złotych *In million złoty*

AKTYWA
ASSETS

Aktywa ogółem	823 908,1	218 797,4	605 110,7	392 941,1	212 169,6
<i>Total assets</i>					
Aktywa trwałe	513 267,5	146 581,7	366 685,8	234 808,2	131 877,6
<i>Fixed assets</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
rzeczowe aktywa trwałe	382 740,8	117 278,5	265 462,3	184 940,5	80 521,8
<i>tangible fixed assets</i>					
wartości niematerialne i prawne	42 597,5	5 466,5	37 131,1	16 916,7	20 214,3
<i>intangible fixed assets</i>					
Aktywa obrotowe	307 266,6	71 812,2	235 454,4	157 468,4	77 986,0
<i>Current assets</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
zapasy	91 511,3	18 314,0	73 197,3	51 178,8	22 018,5
<i>stocks</i>					
inwestycje krótkoterminowe	77 141,1	22 567,1	54 574,1	32 142,0	22 432,1
<i>short-term investments</i>					
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	3 374,0	403,5	2 970,4	664,5	2 305,9
<i>Non-current assets held for sale</i>					

PASYWA
EQUITIES AND LIABILITIES

Pasywa ogółem	823 908,1	218 797,4	605 110,7	392 941,1	212 169,6
<i>Total equities and liabilities</i>					
Kapitał własny	384 272,0	91 126,8	293 145,2	211 481,0	81 664,2
<i>Share equity</i>					
w tym kapitał podstawowy	105 719,0	33 956,6	71 762,4	48 201,4	23 561,0
<i>of which share capital</i>					
Kapitały mniejszości	18 967,5	5 517,0	13 450,4	10 546,1	2 904,3
<i>Minority interests</i>					
Zobowiązania i rezerwy	418 400,5	121 108,9	297 291,5	169 780,4	127 511,2
<i>Liabilities and provisions</i>					

Tabl. 11. Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według sekcji PKD grup przedsiębiorstw
Selected data from consolidated profit and loss accounts by NACE section of enterprise group

Sekcje PKD NACE sections	Przychody operacyjne Operating revenues		Koszty operacyjne ogółem Total operating costs	Wynik finansowy z działalności operacyjnej Financial result on operating activity	Wynik finansowy brutto Gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
	ogółem total	w tym ze sprzedaży of which revenues from sale				
	w mln zł			in mln zł		
OGÓŁEM	774 212,8	746 180,8	708 407,0	65 805,8	55 482,4	45 443,9
TOTAL						
Górnictwo i wydobywanie	55 842,4	50 110,5	38 838,7	17 003,7	16 999,5	13 848,6
Mining and quarrying						
Przetwórstwo przemysłowe	297 994,7	291 250,4	279 160,5	18 834,3	12 782,0	10 517,7
Manufacturing						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	79 151,3	77 512,0	70 623,1	8 528,1	10 640,6	8 770,0
Eletricity, gas, steam and air conditioning supply						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	1 680,9	1 577,9	1 590,9	90,0	69,7	55,8
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo	37 128,2	35 491,3	34 882,4	2 245,8	1 133,9	917,7
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	145 078,9	141 509,7	139 874,5	5 204,4	4 662,0	3 696,2
Trade; repair of motor vehicles						
Transport i gospodarka magazynowa	26 515,4	25 345,6	24 860,3	1 655,1	1 353,3	1 014,2
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia	1 312,8	1 177,2	1 137,9	174,9	128,2	88,8
Accommodation and catering						
Informacja i komunikacja	53 567,9	51 301,8	47 072,2	6 495,6	4 386,7	3 907,7
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości	6 062,0	5 483,5	5 112,9	949,1	-933,1	-1 002,6
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	55 101,1	51 618,7	51 521,0	3 580,1	3 245,1	2 840,1
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca	7 082,7	6 531,0	6 316,9	765,8	415,0	253,8
Administrative and support service activities						
Edukacja	#	#	#	#	#	#
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 459,8	1 398,9	1 556,3	-96,5	-97,8	-93,1
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	#	#	#	#	#	#
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa	#	#	#	#	#	#
Other service activities						
Pozostałe sekcje.....	3 012,0	2 737,0	2 790,4	221,7	431,2	414,7
Other sections						

Tabl. 12. Wskaźniki rentowności według sekcji PKD
Profitability indicators by NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Wskaźnik rentowności aktywów <i>Return on assets</i>	Wskaźnik rentowności kapitału własnego <i>Return on equity</i>	Wskaźnik rentowności sprzedaży <i>Return on sales</i>	Wskaźnik rentowności inwestycji <i>Return on investment</i>
	w %		in %	
OGÓŁEM TOTAL	5,5	11,8	6,1	8,0
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	21,2	36,4	27,6	26,1
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	4,6	10,0	3,6	8,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6,3	9,8	11,3	6,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5,5	10,4	3,5	8,9
Budownictwo <i>Construction</i>	2,1	6,7	2,6	5,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	4,8	12,2	2,6	6,7
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2,5	4,9	4,0	4,1
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	3,4	4,3	7,5	6,8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	4,6	11,2	7,6	7,7
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	-3,9	-9,2	-18,3	3,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3,0	8,6	5,5	3,8
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	1,8	6,9	3,9	5,3
Edukacja <i>Education</i>	14,1	18,7	14,0	-29,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	-5,0	-61,0	-6,7	-5,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	20,6	32,0	6,7	16,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	5,3	5,7	9,4	4,8
Pozostałe sekcje <i>Other sections</i>	12,1	17,7	17,2	7,2

Tabl. 13. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według sekcji PKD
Basic economic indicators by NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Wskaźnik produktywności aktywów ogółem <i>Total assets turnover</i>	Wskaźnik ogólnego zadłużenia <i>Debt ratio</i>	Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego <i>Debt equity ratio</i>
	w % in %		
OGÓŁEM TOTAL	90,6	50,8	108,9
Górnictwo i wydobywanie	76,8	40,7	69,8
<i>Mining and quarrying</i>			
Przetwórstwo przemysłowe	127,4	52,0	113,5
<i>Manufacturing</i>			
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	55,4	35,9	56,3
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	155,2	42,4	80,3
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
Budownictwo	79,9	63,1	203,2
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	183,0	58,7	149,8
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	62,1	48,5	96,5
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia	45,4	21,1	26,8
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	60,9	55,8	134,8
<i>Information and communication</i>			
Obsługa rynku nieruchomości	21,6	55,1	128,1
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	54,8	57,1	162,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca	45,4	74,3	291,1
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja	100,9	24,2	31,9
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	75,1	90,2	1 101,7
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	308,7	35,6	55,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	56,0	6,0	6,5
<i>Other service activities</i>			
Pozostałe sekcje	238,1	89,4	168,6
<i>Other sections</i>			

Tabl. 14. Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według typów grup przedsiębiorstw
Selected data from consolidated profit and loss accounts by type of enterprise group

Wyszczególnienie Specification	Grupy przedsiębiorstw Enterprise groups				
	ogółem grand total	krajowe all-resident	okrojone truncated		
			razem total	pod kontrolą kapitału polskiego domestically controlled	pod kontrolą kapitału zagranicznego foreign controlled
				w mln zł in mln zł	
Przychody operacyjne ogółem Total operating revenues	774 212,8	189 643,9	584 568,9	397 992,0	186 576,9
w tym przychody ze sprzedaży of which revenues from sale	746 180,8	181 862,5	564 318,3	385 307,5	179 010,8
Koszty operacyjne ogółem Total operating costs	708 407,0	176 713,6	531 693,5	361 054,6	170 638,9
Wynik finansowy z działalności operacyjnej Financial result on operating activity	65 805,8	12 930,4	52 875,4	36 937,4	15 938,0
Wynik finansowy brutto Gross financial result	55 482,4	11 038,3	44 444,1	36 725,2	7 718,9
Wynik finansowy netto Net financial result	45 443,9	8 912,2	36 531,7	30 546,0	5 985,7
w tym przypadający na udziałowców jednostki dominującej of which for shareholders of dominant unit	44 692,0	8 284,8	36 407,2	28 593,8	7 813,4

Tabl. 15. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według typów grup przedsiębiorstw
Basic economic indicators by type of enterprise group

Wskaźniki ekonomiczne <i>Economic indicators</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
	w % <i>in %</i>				
Wskaźnik rentowności aktywów	5,5	4,1	6,0	7,8	2,8
<i>Return on assets</i>					
Wskaźnik rentowności kapitału własnego	11,8	9,8	12,5	14,4	7,3
<i>Return on equity</i>					
Wskaźnik rentowności sprzedaży	6,1	4,9	6,5	7,9	3,3
<i>Return on sales</i>					
Wskaźnik rentowności inwestycji	8,0	5,9	8,7	9,4	7,5
<i>Return on investment</i>					
Wskaźnik produktywności aktywów ogółem	90,6	83,1	93,3	98,1	84,4
<i>Total assets turnover</i>					
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	50,8	55,4	49,1	43,2	60,1
<i>Debt ratio</i>					
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	108,9	132,9	101,4	80,3	156,1
<i>Debt equity ratio</i>					

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW UŻYWANYCH W PUBLIKACJI

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS USED IN THE PUBLICATION

Znaki umowne

Symbols

Kreska	(–)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Kropka	(.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	#	– dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.</i>
„W tym” ”Of which”		– nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(,)	– used in figures represents the decimal point.

Skróty

Abbreviations

tys./ thous.	=	tysiąc/ thousand
mln	=	million/ million
mld/ bn	=	miliard/ billion
zł/ zł	=	złoty/ złoty
PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności/ Polish Classification of Activities (NACE)

SKRÓTY I PEŁNE NAZWY WEDŁUG PKD 2007 STOSOWANE W PUBLIKACJI

ABREVIATIONS AND FULL NAMES ACCORDING PKD 2007 USED IN THE PUBLICATION

Skróty

Abbreviations

Pełna nazwa

Full name

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę x	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja x	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing CSO data please indicate the source.